

BR

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie

97-400 Bełchatów, ul. Okrzei 49

Sekretariat/Centrala: tel. 44 631-31-08, 44 631-31-18, fax: 44 631-32-84

www.gov.pl/web/psse-belchatow

e-mail: sekretariat.psse.belchatow@sanepid.gov.pl

St. Pow. Bełchatow

RPW/9407/2024 N
Data: 2024-04-02

Pan Sławomir Malinowski
Przewodnicząca Rady
Powiatu Bełchatowskiego

Nasz znak: PSSE.0444.1.2024
Bełchatów dnia 29.03.2024r.

Zgodnie z art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2024, poz. 416) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie przedkłada „Ocenę Stanu Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Bełchatowskiego za 2023r.”.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Bełchatowie
Marczak
Katarzyna Marczał

/dokument podpisany elektronicznie/

OCENA STANU
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU BĘŁCHATOWSKIEGO

za 2023 rok

Bełchatów, marzec 2024r.

Szanowni Państwo

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie przekazuje w załączeniu opracowanie zawierające najważniejsze informacje dotyczące bezpieczeństwa sanitarnego powiatu bełchatowskiego na dzień 31 grudnia 2023r.

W I półroczu 2023r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w dalszym ciągu obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego, na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego. 5 maja 2023r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła koniec pandemii COVID-19 a 1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. W I półroczu 2023r. Sekcja Epidemiologii i Statystyki koncentrowała się na działaniach przeciwepidemicznych związanych z zabezpieczeniem epidemicznym oraz z zakresu higieny i zapobiegania chorobom z naciskiem na zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, jak również realizowała pozostałe zadania statutowe. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, przyjmowano próbki do badań, prowadzono kontrole podmiotów leczniczych, prowadzono postępowanie administracyjne w stosunku do uchylających się od obowiązkowych szczepień, rejestrowano Niepożądane Odczyny Poszczepienne.

W 2023r. realizowano zadania statutowe w oparciu o „Plan zasadniczych zadań na rok 2023” obejmujący zadania priorytetowe, zadania statutowe oraz plan kontroli obiektów, uzgodniony przez Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Ocenę stanu sanitarnego powiatu sporządzono w oparciu o dokonaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bełchatowie analizę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oraz wyniki czynności kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bełchatowie, których celem jest ustalenie stanu rzeczywistego i stwierdzenie czy ten stan jest zgodny z przepisami prawa sanitarnego, a w konsekwencji zapobieżenie lub wyeliminowanie stanu niezgodnego z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi lub stanu zagrażającemu życiu i zdrowiu ludzi, a wynikającemu z naruszeń tych wymagań

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W BEŁCHATOWIE
Marczyna
Katarzyna Marczak

I. WSTĘP

Działania prowadzone przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Bełchatowie mają na celu zapewnienie **bezpieczeństwa sanitarnego** na nadzorowanym terenie.

Realizowane są w oparciu o obowiązujące przepisy prawne ze szczególnym uwzględnieniem Ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024, poz. 416).

Powiat bełchatowski położony w centrum Polski jest regionem o dobrej dostępności komunikacyjnej. Przez nasz region przebiegają ważne szlaki komunikacyjne. Tereny powiatu są atrakcyjne pod względem inwestycyjnym. Duże kompleksy leśne, a także inne walory przyrodnicze związane z przepływającymi rzekami Widawką, Rakówką, Grabią i Pilsią czynią tereny atrakcyjnymi pod względem turystycznym. Wciąż rozwijająca się infrastruktura komunikacyjna sprzyja rozwojowi inicjatyw przedsiębiorców.

Siedzibą powiatu bełchatowskiego jest miasto Bełchatów.

Tereniem działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bełchatowie jest powiat bełchatowski, który rozciąga się na obszarze 971 km². Liczba ludności w powiecie (stan na 30.06.2023r.) wynosi 108 875.

W skład powiatu wchodzi :

- gmina miejska Bełchatów
- gmina miejsko – wiejska Żelów
- gminy wiejskie : Bełchatów, Drużbice, Kleszczów, Kluki, Rusiec, Szczerców.

Liczba obiektów nadzorowanych (obiekt nadzorowany przez kilka komórek organizacyjnych PSSE traktujemy jako jeden obiekt) - **2 190** (środki transportu włączone do obiektów stałych oraz bez uwzględnienia liczby przystanków- stan na 31.12.2023r.).

Nadzorowane obiekty kontrolowane były zgodnie z wymogami zawartymi w obowiązujących procedurach i instrukcjach stale doskonalonego systemu zarządzania jakością

Działalność podstawowa realizowana jest przez *Pion Nadzoru Sanitarnego* PSSE w Bełchatowie, w skład którego wchodzi następujące komórki organizacyjne:

1. Sekcja Higieny Komunalnej,
2. Sekcja Epidemiologii i Statystyki,
3. Sekcja Bezpieczeństwa Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych,
4. Sekcja Higieny Pracy i Higieny Dzieci i Młodzieży,
5. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego,
6. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

W *Pionie Nadzoru Sanitarnego* PSSE zatrudnionych jest **20** osób.

Z wykształceniem wyższym mającym zastosowanie w wykonywaniu zadań PIS - 19, ze średnim - 1.

2 pracowników nadzoru posiada specjalizację i 17 ukończyło studia podyplomowe.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bełchatowie jest Stacją Nadzorową - nie posiada własnego zaplecza laboratoryjnego.

Obecnie na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22.03.2010r. w sprawie wykazu stacji sanitarno – epidemiologicznych wykonujących badania laboratoryjne i pomiary ze wskazaniem obszaru (Dz. U. z 2010r. Nr 55, poz. 336) i Zarządzenia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi w sprawie pobierania/przyjmowania i transportu próbek oraz specjalizacji badań i pomiarów wykonywanych przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa łódzkiego, w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego - PSSE w Bełchatowie lokuje swoje badania w WSSE w Łodzi, PSSE w Wieluniu, PSSE w Piotrkowie Tryb i w PSSE w Skierniewicach.

Realizacja zadań statutowych odbywała się w oparciu „Plan zasadniczych zadań na rok 2023” obejmujący zadania priorytetowe, zadania statutowe oraz plan kontroli obiektów, który był

uzgodniony przez Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W związku z obowiązywaniem do 1 lipca 2023r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wywołanymi wirusem SARS-CoV-2 analizowano na bieżąco sytuację epidemiologiczną na nadzorowanym terenie.

II. DZIAŁANIA W ZAKRESIE EPIDEMIOLOGII

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

	Liczba obiektów	Liczba kontroli
ogółem	269	89
lecznictwa otwartego	56 podmiotów leczniczych, w tym między innymi: - 4 Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej - 1 medyczne laboratorium diagnostyczne "Diagnostyka" - 1 laboratorium analiz lekarskich "ALAB" - Śląskie laboratoria analityczne w Bełchatowie - 1 PTHU MARCO Marek Muszalak - 1 JOWI-MED. Jowita Walas - WSRM - zespół ratownictwa medycznego w Bełchatowie, Szczercowie, Kleszczowie. - 1 Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa-Punkt Pobrań	18
lecznictwa zamkniętego	3 - Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II, - XII Oddział Kardiologiczny PAKS w Bełchatowie ul. Czaplinska 123 - KLINIKA WOLMED Oddział Psychiatryczny w Dubiu	33
gabinety prywatnej praktyki lekarskiej	210	38

W 2023 roku uruchomiono 1 podmiot leczniczy oraz 5 gabinetów wykonujących działalność leczniczą przez praktykę zawodową.
Zlikwidowano 6 podmiotów leczniczych oraz 3 gabinety wykonujące działalność leczniczą przez praktykę zawodową.

W 2023r. wobec Szpitala Wojewódzkiego w Bełchatowie prowadzono postępowanie administracyjne, tj. wydano 28 decyzji (2 decyzje zobowiązujące do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości podczas kontroli i 26 decyzji prolongujących).
W 2023r. w Szpitalu Wojewódzkim w Bełchatowie przeprowadzono 33 kontrole.

Pod nadzorem PSSE znajdują się również następujące urządzenia:

- 87 autoklawów na parę wodną (3 w lecznictwie zamkniętym, 24 w lecznictwie otwartym i 60 w prywatnych gabinetach lekarskich).
- 1 wyjaławiacz na suche, gorące powietrze w lecznictwie zamkniętym.
- 1 wyjaławiacz gazowy w Szpitalu Wojewódzkim.

W 2023r. w lecznictwie zamkniętym wykonano 11 badań testem Sporal A, autoklawu w gabinecie stomatologicznym – badań nie kwestionowano. Kontrola procesów sterylizacji w Centralnej Sterylizacji odbywa się za pomocą:

- wskaźników biologicznych 3M ATTEST 1 raz dziennie,
- wskaźników chemicznych – każdy wsad,
- wskaźników fizycznych.

Wyjaławiacz gazowy kontrolowany jest 1 raz dziennie testem biologicznym ATTEST. Wyjaławiacz na suche gorące powietrze w aptece szpitalnej kontrolowany jest testem biologicznym Sporal S 2 razy w 2023r. W lecznictwie otwartym w ramach kontroli skuteczności procesów sterylizacji wykonano 224 badania testem Sporal A – badań nie kwestionowano, 2 autoklawy kontrolowane testem ATTEST 1 raz dziennie, natomiast w prywatnej praktyce lekarskiej wykonano 445 badań testem Sporal A (badań nie kwestionowano).

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

Analizę wykonawstwa szczepień ochronnych przeprowadzono na podstawie druków sprawozdawczych Mz-54 przekazywanych przez świadczeniodawców do tutejszej PSSE.

Odsetek dzieci i młodzieży zaszczepionych zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień (szczepienia obowiązkowe)

	2021	2022	2023
dzieci i młodzieży w wieku 0-19	76%	78%	84%
dzieci do 2 roku	92%	92%	92%
dzieci starszych i młodzieży	60%	64%	75%

Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną i generalnie powszechnie społecznie akceptowaną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne zarówno w wymiarze zapobiegania zachorowaniom u osoby poddanej szczepieniom ochronnym (prewencji indywidualnej), jak również kształtowania odporności całej populacji na zachorowania (prewencji zbiorowej). Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób (zwykle odporność populacyjną osiąga się przy zaszczepieniu wysokiego odsetka populacji – tj. co najmniej 95%) co skutecznie zapobiega szerzeniu się zakażeń nie tylko na osoby uodpornione w drodze szczepienia, ale również na osoby, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą być przeciw nim szczepione lub osoby, które pomimo prawidłowo przeprowadzonego szczepienia nie wykształciły odporności immunologicznej. Obowiązkowe szczepienia ochronne prowadzą do wykorzenienia w przyszłości wybranych chorób zakaźnych.

Pomimo obserwowanego w ostatnich latach spadku odsetka zaszczepionych dzieci i młodzieży od urodzenia do ukończenia 19 roku życia w roku 2023 wyszczepialność wzrosła o 6 % w porównaniu z rokiem ubiegłym i wynosiła 84%. Dzieci do 2 -go roku życia wyszczepiono w odsetku 92% (identycznie jak w roku ubiegłym) natomiast o 11 % wzrosła wyszczepialność dzieci od 6-go roku życia i młodzieży.

Generalnie odsetek zaszczepionych dzieci do 2-go roku życia utrzymuje się w ostatnich latach na podobnym poziomie - 92%, natomiast rok 2023 wydaje się być przełomowym dla szczepień dzieci starszych – po znacznych spadkach wyszczepialności w latach 2020-2022 tłumaczonych przez świadczeniodawców problemami organizacyjnymi w punktach szczepień w związku z epidemią zakażeń wirusem SARS CoV-2 oraz niską zgłaszalnością na szczepienia następuje znaczny wzrost liczby szczepionych.

Analizując konkretne grupy wiekowe stwierdza się 10 % wzrost liczby zaszczepionych dzieci w 6 roku życia I-szą przypominającą dawką przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis osiągając 66 % wyszczepionych (56% w roku ubiegłym) oraz aż 17 % wzrost zaszczepionych w tym wieku przeciwko odrze, śwince i różyczce co daje 68% zaszczepionych (51 % w roku ubiegłym). Szczepienia te w wielu podmiotach leczniczych dzielone są na dwie wizyty szczepienne, co w połączeniu z niską zgłaszalnością na

szczepienia w tej grupie wiekowej daje znacznie niższą wyszczepialność niż w starszych grupach wiekowych.

Stan zaszczepienia dziewcząt p/różycze oceniany w 10 - tym roku życia (dwie dawki szczepionki) w roku 2023 ukształtował się na bardzo wysokim poziomie 95 % (67% w roku ubiegłym).

Stan zaszczepienia II-ą przypominającą dawką p/błonicy, tężcowi i krztuścowi w 14 – tym roku życia wzrósł o 6 % w porównaniu z rokiem 2022, dając odsetek 81% zaszczepionych (75 % w roku ubiegłym).

Młodzież w 19-ym roku życia podlegająca do III przypominającej dawki szczepienia przeciw błonicy i tężcowi została wyszczepiona w odsetku 76%, co daje 9% wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Cieszy również fakt wzrostu o 4% odsetka dzieci w 3 roku życia zaszczepionych podstawowo przeciw wszystkim chorobom zakaźnym ujętym w programie szczepień ochronnych - do poziomu ok. 90%. 12% dzieci nie miało w roku 2022 wykonanych niektórych szczepień obowiązkowych – obecnie jest to 9% a 2,6 % nie posiadało ich wcale – w 2023 r. jest to jedynie 1 % dzieci.

W 2021r. do kalendarza obowiązkowych szczepień ochronnych wprowadzono szczepienie niemowląt p/rotawirusom – zaszczepiono podstawowo 499 dzieci (54%), które to szczepienia uzupełniono w 2022r. osiągając odsetek 86% zaszczepionych dzieci do 2 r.ż. W roku 2022 zaszczepiono podstawowo 55% dzieci, w roku 2023 odsetek ten wzrósł do 57 % (a dzieci w 2 roku życia uzupełniono do poziomu 88%).

Szczepienia zalecane (płatne)

	2021	2022	2023
p/grypie	2433	1855	2457
przeciwno meningokokom	163	162	162
przeciwno zakażeniu wirusem brodawczaka ludzkiego	45*	89**	446***
przeciwno wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (dorośli)	360	460	367
przeciwno wirusowemu zapaleniu wątroby typu A	27	48	54
przeciwno kleszczowemu zapaleniu mózgu	119	71	63
przeciwno ospie wietrznej	52	46	31
Przeciw zakażeniom Streptococcus pneumoniae	52	27	28

*w tym 32 osoby zaszczepione szczepionką ufundowaną w Gminie Kleszczów

**w tym 10 osób zaszczepionych szczepionką ufundowaną w Gminie Kleszczów

***w tym 14 osób zaszczepionych szczepionką ufundowaną w Gminie Kleszczów

Spośród szczepień zalecanych największym zainteresowaniem, podobnie jak w latach ubiegłych cieszyła się w roku 2023 szczepionka przeciw **grypie**, – zaszczepiono 2457 osób, więcej niż w roku ubiegłym (1855) ze względu na częściową lub całkowitą refundację szczepionki w określonych grupach wiekowych.

Osoby uprzednio nie uodpornione, szczególnie przygotowujące się do zabiegów, zaszczepiły się **p/WZW B** w ilości 367 osób (460 osób w roku ubiegłym).

Na porównywalnym poziomie utrzymuje się od 3 lat ilość osób zaszczepionych **p/meningokokom** – 162 osoby zaszczepione w roku 2023.

Na podobnym poziomie utrzymało się zainteresowanie szczepionką **przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A** – zaszczepiono 54 osoby (48 osób w roku ubiegłym).

W roku 2023 zmniejszyła się nieznacznie liczba osób zaszczepionych przeciw **kleszczowemu zapaleniu mózgu** – 63 osoby (71 osób w roku 2022). Szczepienie to wykonują głównie osoby narażone na kontakt z kleszczami.

Od dwóch lat zmniejszyło się zainteresowanie szczepionką **przeciw zakażeniom pneumokokowym** – zaszczepiono tylko 28 osób i były to głównie osoby dorosłe powyżej 30-go roku życia, dzieci natomiast szczepiły się bezpłatnie, zgodnie z obowiązującym PSO.

Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się zalecane szczepienia przeciwko zakażeniu **wirusem brodawczaka ludzkiego** (czynnik etiologiczny raka szyjki macicy) – w 2023r. zaszczepiono 446 osób: 356 dziewcząt/kobiet i 90 chłopców/mężczyzn (w tym w tym 14 osób zaszczepionych szczepionką ufundowaną w Gminie Kleszczów), w roku 2022 zaszczepiono 89 osób. Ten duży wzrost związany jest z wprowadzonym w 2023r. bezpłatnych szczepień p/ HPV dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18 r. ż. Należy jednak pamiętać, że liczba zaszczepionych p/HPV była w 2023r. znacznie większa ze względu na wprowadzenie w Polsce w połowie 2023r. bezpłatnego Powszechnego Programu Szczepień p/HPV obejmującego wszystkie chętne dzieci z roczników 2010 i 2011, zarejestrowane w elektronicznej Karcie Szczepień zbierane przez elektroniczny system rejestracji prowadzony przez Centrum e-Zdrowia. (danych tych nie obejmuje sprawozdawczość prowadzona przez stacje sanitarno-epidemiologiczne).

Gmina Kleszczów w roku 2023r. realizowała program szczepień dzieci szczepionką 6 w 1 – zaszczepiono 96 dzieci. W roku ubiegłym program obejmował szczepionkę 5 w 1 i zaszczepiono 74 osoby. Programem szczepień HPV (szczep. GARDASIL 9) - objęty był rocznik 2010. Zaszczepiono 10 dziewczynek i 4 chłopców. W roku ubiegłym szczepiono roczniki 2008 i 2009. Do szczepienia zgłosiło się 26 osób w tym 20 dziewczynek i 6 chłopców.

W roku 2023 przeprowadzono 31 kontroli w punktach szczepień - nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie szczepień ochronnych.

Co roku pojawiają się nowe osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci – ok 1%, dzieci w trzecim roku życia nie ma wykonanych żadnych szczepień podstawowych, a 9 % ma różne braki w szczepieniach. Jednak odsetek dzieci nie szczepionych przeciwko żadnej chorobie zakaźnej objętej obowiązkiem szczepień jest ok. 1% niższy niż w roku ubiegłym na co na pewno miały wpływ działania podejmowane przez PPIS w Bełchatowie wobec osób uchylających się od szczepień.

Środowisko odporne stanowi 274 dzieci, 401 rodziców uchylających się od obowiązku szczepień (na dzień 31.12.2023r.) – w roku ubiegłym: 195 dzieci, 292 rodziców.

Do przyczyn uchylania się rodziców od obowiązku szczepień dzieci należą:

- Wpływ ruchów antyszczepionkowych obecnych w powszechnie dostępnych mediach informujących o domniemanej szkodliwości szczepień i samych szczepionek,
- Osobiste przekonania i obawy przed odczynami poszczepiennymi
- Wcześniej występowanie NOP u osoby zobowiązanej lub w rodzinie

- Inne przyczyny (np. względy religijne, zaniedbania ze strony rodziców w rodzinach patologicznych)

Sposób egzekwowania obowiązku szczepień ze strony PPIS polega głównie na:

- Zebraniu informacji od świadczeniodawców dotyczącej liczby dzieci ze środowisk opornych i przekazaniu jej do WSSE w Łodzi w kwartalnych sprawozdaniach z realizacji szczepień,
- Ustaleniu dokładnych danych adresowych, wieku dziecka, rodzaju zaległych szczepień, przesłaniu do obojga rodziców (opiekunów) pisma informującego o obowiązkowych szczepieniach a następnie upomnień wzywających do wykonania obowiązku poddania dziecka szczepieniu z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej. W roku 2023 wydano - 138 upomnień, 74 upomnienia w roku 2022),
- Sprawdzaniu wykonania szczepień u dzieci upominanych rodziców a w przypadku ich braku wystawienie tytułów wykonawczych i wnioskowanie do wojewody o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień poprzez nałożenie grzywny celem przymuszenia. W 2015r. Wojewoda Łódzki upoważnił Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi do wystawiania postanowienia o nałożeniu grzywny Liczba wydanych tytułów wykonawczych (w 2022 – 37, w 2023 - 119),
- Prowadzenie dalszych postępowań przynależnych wierzycielowi w postępowaniu egzekucyjnym celem doprowadzenia do wykonania obowiązku szczepień.

Egzekucja administracyjna w zakresie obowiązku szczepień ochronnych

	2021	2022	2023
Upomnienia	13	74	138
Tytuły wykonawcze	12	37	119

NOP (Niepożądany Odczyn Poszczepienny)

Niepożądanymi Odczynami Poszczepiennymi są zaburzenia stanu zdrowia związane czasowo ze szczepieniem (w okresie 4 tyg. od szczepienia, za wyjątkiem szczepień p/gruźlicy – 1 rok od szczepienia), które mogą być wynikiem indywidualnej reakcji organizmu człowieka na podanie szczepionki, błędu wykonania lub podania szczepionki lub zjawisk od szczepienia niezależnych, przypadkowo pojawiających się po szczepieniu.

Lekarz lub felczer, który podejrzewa lub rozpoznaje wystąpienie niepożądanego odczynu poszczepiennego, ma obowiązek, w ciągu 24 godzin od powzięcia podejrzenia jego wystąpienia, zgłoszenia takiego przypadku do inspektora sanitarnego właściwego dla miejsca powzięcia podejrzenia jego wystąpienia. Właściwy państwowy inspektor sanitarny uzupełnia zgłoszenie niepożądanego odczynu poszczepiennego o informacje zebrane w miejscu wykonania szczepienia lub niezwłocznie przekazuje zgłoszenie państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na miejsce wykonania szczepienia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, prowadzi powiatowy rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych. Rejestr zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych zawiera dane osób, u których podejrzewa się lub rozpoznano wystąpienie niepożądanego odczynu poszczepiennego. Rodzaje niepożądanych odczynów poszczepiennych i kryteria ich rozpoznawania określa stosowne rozporządzenie ministra zdrowia, które precyzuje również sposób zgłaszania. W przypadku ciężkiego lub poważnego odczynu poszczepiennego powiatowy inspektor sanitarny nie później niż po upływie godziny przekazuje takie zgłoszenie państwowemu

wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu a ten – niezwłocznie Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, wskazanej przez niego specjalistycznej jednostce i wojewódzkiemu inspektorowi farmaceutycznemu.

W Polsce odpowiedzialność za Niepożądane Odczyny Poszczepienne przyjęło obecnie Państwo, bez obowiązku wskazywania winy, poprzez utworzenie 27 stycznia 2022r. Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych, wprowadzając zmiany do ustawy z 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Dysponentem tego funduszu jest Rzecznik Praw Pacjenta, do którego można zgłaszać wnioski po spełnieniu określonych warunków.

Na terenie powiatu bełchatowskiego zarejestrowano: 71 NOP w 2021r., 11 w 2022r. i 10 w 2023r.

Kwalifikacja NOP	Liczba zgłoszeń NOP dla zaszczepionych przeciw Covid-19			Liczba zgłoszeń NOP dla zaszczepionych z kalendarza szczepień		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
łagodny	51	0	0	12	9	8
poważny	5	1	0	3	0	2
ciężki	0	1	0	0	0	0
Razem	56	2	0	15	9	10

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Poniżej zamieszczone tabele zawierają ocenę sytuacji epidemiologicznej w Powiecie Bełchatowskim dokonaną na podstawie zgłoszonych i zarejestrowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną przypadków chorób zakaźnych zgodnie z obowiązującymi przepisami. (Nowelizacja Programu Badań Statystycznych na 2023 rok z dnia 7 lipca 2023r. wniosła obowiązek raportowania MZ-55 (Dz. U z 2023r. poz. 1282)).

	2021	2022	2023
liczba zachorowań na choroby zakaźne	33 755	40 336	28 681

Zatrucia i zakażenia pokarmowe.

Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności
Salmonellozy – zatr. pokarmowe	15	13,4	26	23,8	34	31,2
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe – ogółem	-	-	-	-	1	0,92
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – ogółem	62	55,3	82	75,1	72	66,1

Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
	1. zachorowań	wsp. zapadalności	1. zachorowań	wsp. zapadalności	1. zachorowań	wsp. zapadalności
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe – ogółem	99 (w tym 18 u dzieci do lat 2) - czynnik etiologiczny w 21,2% to rotawirusy	87,7	169 (w tym 52 u dzieci do lat 2) - czynnik etiologiczny w 83,4 % to rotawirusy	154,7	35 (w tym 7 u dzieci do lat 2) - czynnik etiologiczny w 31,4 % to rotawirusy	32,1

W roku 2023 zarejestrowano 34 przypadki zatruc pokarmowych o etiologii salmonellozowej (współczynnik zapadalności wyniósł 31,2). Współczynnik zapadalności w 2023r. wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 7,4 . W wyniku przeprowadzonej analizy epidemiologicznej stwierdzono że:

- w grupie wiekowej 0-9 lat zarejestrowano 15 przypadków co stanowiło 44,1% ogółu zachorowań w roku.
- 16 zachorowania odnotowano na wsi, pozostałe przypadki w liczbie 18 zarejestrowano w mieście (Bełchatów, Żelów).

W trakcie przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych, analizując ewentualne źródło zakażenia i spożywane pokarmy mogące być w związku z wystąpieniem zatruc, nie ustalono środków spożywczych z tego samego źródła mogących spowodować wystąpienie zatrucia, ale w wielu przypadkach domniemanym nośnikiem zakażenia mógł być drób i jaja pochodzące z wiejskich gospodarstw zakupione na targowiskach lub u przypadkowych sprzedawców.

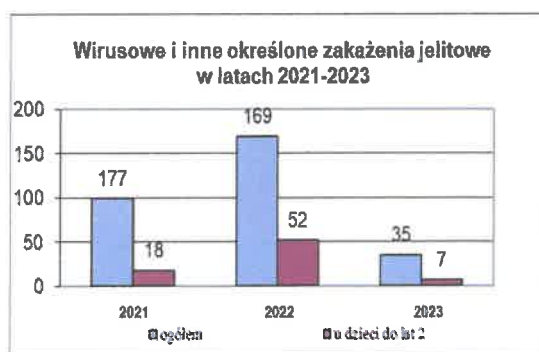
Czynnikami wspomagającymi powodującymi zachorowania są w większości :

- spożywania niemytych produktów,
- niezachowanie właściwej higieny rąk.

Nie rejestrowano ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

W 2023r. w stosunku do roku ubiegłego obserwujemy spadek bakteryjnych zakażeń jelitowych.

W wirusowych i innych określonych zakażeniach jelitowych obserwujemy znaczny spadek zachorowań w stosunku do 2022r. tj., w roku 2022 – 169 zachorowań, do 35 w roku 2023. Przypadki zachorowań u dzieci do lat 2, stanowiły ok. 20% zachorowań.

W roku 2023 tak jak w latach poprzednich nie notowano zachorowań na:

- dur brzuszny, dury rzekome i czerwonkę bakteryjną. Nie wystąpiły zatrucia jadem kiełbasianym, nie rejestrowano ognisk zatrucia grzybami, które na przestrzeni kilku ostatnich lat występują w pojedynczych ogniskach.

Choroby wieku dziecięcego

Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności
Krztusiec	0	0	2	1,8	9	8,3
Różyczka	0	0	0	0	0	0
Świnka	1	0,9	0	0,9	2	1,8
Ospa wietrzna	528	470,8	701	641,7	240	220,4
Szkarlatyna	1	0,9	8	7,3	33	30,3

Pomimo wysokiego odsetka zaszczepionych dzieci przeciw krztuścowi, od kilku lat obserwowano coroczny wzrost zachorowań. Zwiększona zachorowalność w kraju spowodowała wprowadzenie do obowiązkowego kalendarza szczepień (2004r) I dawki przypominającej w szóstym roku życia, natomiast w 2016 wprowadzono następną dawkę przypominającą w 14 roku życia w skojarzonej szczepionce z błonicą i tężcem.

W roku 2022 odnotowano 2 przypadki zachorowań na terenie powiatu bełchatowskiego, w roku 2023 - 9 zachorowań.

7 przypadków zakwalifikowano jako *możliwe* czyli spełniające kryteria kliniczne bez potwierdzenia laboratoryjnego, 2 przypadki zarejestrowano jako *potwierdzone* czyli spełniające zarówno kryteria kliniczne jak i laboratoryjne. Z ogółu zachorowań zarejestrowanych w 2023 roku, 2 z nich dotyczyły dzieci do 2 roku życia.

W 2023r. na terenie powiatu nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na różyczkę, zarejestrowano zaś 2 przypadki świnki.

W stosunku do lat ubiegłych obserwujemy znaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną, w 2021 roku zarejestrowano 528 zachorowań, w 2022 roku - 701 zaś w roku 2023 - 240 przypadków. Współczynnik zapadalności w 2023 roku wyniósł 220,4.

Największy odsetek zachorowań wynoszący 88,3% wystąpił w grupie wiekowej: od 1 do 9 lat.

W 2012 roku do Programu Szczepień Ochronnych wprowadzono obowiązkowe szczepienia przeciwko ospie wietrznej dla dzieci do ukończenia 12 roku życia, ale dla wybranych grup zwiększonego ryzyka zachorowania (np. z upośledzeniem odporności, ostrą białaczką w okresie remisji oraz narażonych ze względu na zakażenie środowiskowe) oraz dla dzieci przebywających w żłobkach lub klubach dziecięcych. W dalszym ciągu nie ma rozszerzenia obowiązkowego kalendarza szczepień dla wszystkich dzieci.

W roku 2023 zarejestrowano 33 zachorowania na szkarlatynę (płonice) co stanowi znaczny wzrost względem lat poprzednich : 2021 r – 1 przypadek, 2022 – 8 przypadków.

Wirusowe zapalenia wątroby

Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności
WZW typu A	0	0	0	0	1	0,9
WZW typu B	0	0	0	0	6	5,5
WZW typu C	0	0	1	0,9	9	8,3

Od 2015 roku, wszystkie zgłoszenia WZW typu C są kwalifikowane w oparciu o jednolitą definicję stosowaną w nadzorze epidemiologicznym nad chorobami zakaźnymi wprowadzoną w 2014r co oddaje faktyczną liczbę zachorowań.

W 2023r. w stosunku do lat 2021 oraz 2022 obserwujemy wzrost ilości zarejestrowanych przypadków WZW typu C do 9.

W przypadku zachorowań na WZW typu B, liczba ta nieznacznie wzrasta względem lat poprzednich i wyniosła w 2023 roku 6 przypadków, gdzie w 2021 oraz 2022 roku nie odnotowano żadnego przypadku.

Należy pamiętać, że z przewlekłego zachorowania na WZW może w przyszłości rozwinąć się marskość wątroby i pierwotny rak wątroby.

W powiecie bełchatowskim od kilkunastu lat nie występowała WZW typu A, czyli „żółtaczką” szerzącej się drogą pokarmową. W 2021r. oraz 2022 r. nie rejestrowano zachorowań na tę chorobę, w 2023 roku wystąpił 1 przypadek.

Choroby inwazyjne

Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności
inwazyjna choroba meningokokowa (N. meningitidis)	1	0,9	0	0	0	0
inwazyjna choroba pneumokokowa (S. pneumoniae)	0	0	3	2,75	3	2,75
choroba inwazyjna wywołana przez Haemophilus influenzae typu B	0	0	0	0	0	0

Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego obligują organy inspekcji do szczególnego nadzoru nad przypadkami inwazyjnych chorób określanych jako posocznice, zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych lub zapalenie mózgu wywołanych przez N. meningitidis, S. pneumoniae i Haemophilus Influenzae typ B. W 2021 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na inwazyjną chorobą meningokokową (N. meningitidis) w postaci posocznicy, w latach 2022 oraz 2023 nie odnotowano przypadków zachorowań o tej etiologii. W 2023 roku podobnie jak w roku 2022 odnotowano 3 przypadki zachorowania na inwazyjną chorobę pneumokokową, 2 z tych zachorowań wystąpiły pod postacią zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu, 1 zachorowanie zarejestrowano jako postać inna i nieokreślona.

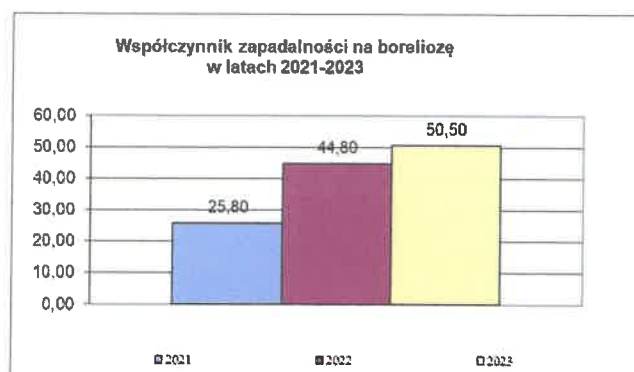
Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności
bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych	1	0,9	2	1,8	1	0,9
wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych	0	0	1	0,9	0	0
wirusowe zapalenie mózgu	1	0,9	0	0	0	0

W 2023 roku zarejestrowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (współczynnik zapadalności wyniósł 0,9) nie odnotowano zaś żadnego przypadku wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych oraz wirusowego zapalenia mózgu.

Inne choroby zakaźne

Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności
Borelioza	29	25,8	49	44,8	55	50,5

W 2021 roku zarejestrowano 29 przypadków (wsp. zap. 25,8) zachorowań na boreliozę, czyli chorobę z Lyme, którą przenoszą kleszcze. Systematycznie obserwuje się wzrost zachorowań: 49 w 2022 roku (wsp. zap. 44,8) i 55 (wsp. zap. 50,5) w roku 2023.

Choroba jest potwierdzana badaniami klinicznymi (rumień wędrujący) i diagnostycznymi, które od momentu ich wprowadzenia pozwoliły rejestrować tę jednostkę chorobową. Należy zaakcentować fakt, że chorobę tę cechują mogące wystąpić po upływie czasu groźne powikłania neurologiczne, stawowe i zaburzenia ze strony układu krążenia. W 2023r odnotowano 5 przypadki neuroboreliozy.

W Powiecie Bełchatowskim, w roku sprawozdawczym 2023 zarejestrowano 3 nowo wykryte przypadki zakażenia wirusem HIV. Zarejestrowano również 2 przypadki zachorowań na chorobę weneryczną – kiłę. Nie odnotowano zachorowań na chłamydię oraz rzeżączkę.

	2021	2022	2023
liczba pokąsań przez zwierzęta	107	136	133
liczba szczepień p/wścieklicznie	12	11	19

Szczepienia przeciwko wścieklicznie podjęto, w przypadku gdy nie można było poddać zwierząt obserwacji weterynaryjnej w wyniku której można byłoby uznać zwierzę za zdrowe.

Gruźlica

Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności	l. zachorowań	wsp. zapadalności
Gruźlica	10 w tym 7 BK+	8,9	23 w tym 17 BK+	21,0	12 w tym 10 BK+	11,0

Począwszy od 2009 roku powiatowa inspekcja sanitarna na podstawie „Procedur postępowania w zakresie zwalczania i zapobiegania gruźlicy na terenie województwa łódzkiego” rozpoczęła rejestrację i przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zachorowań na gruźlicę. Od kilku lat na terenie powiatu bełchatowskiego obserwowany był wzrost liczby zachorowań na gruźlicę, w tym na gruźlicę prątkującą. I tak w roku 2021 zarejestrowano 10 przypadków (w tym 7 prątkujących), w roku 2022 – 23 przypadki (w tym 17 na prątkującą), zaś w 2023 roku 12 przypadków w tym 10 na gruźlicę prątkującą co stanowiło 83,3% ogółu wszystkich zachorowań.

Na przestrzeni 4 ostatnich lat nie rejestruje się przypadków zachorowań u dzieci. W 2023 roku zarejestrowano 1 przypadek zgonu z powodu gruźlicy.

Grypa i zachorowania grypopodobne

W związku z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej z dniem 7 lipca 2023r. weszły w życie przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów znoszące obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”. Zmiana ta związana jest z postępem informatyzacji dotyczącej udzielania świadczeń również tych w podstawowej opiece zdrowotnej (POZ), które obecnie raportowane są jednostkowo jako tzw. „zdarzenia medyczne” bezpośrednio do systemów teleinformatycznych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi tj. ustawą z 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. 2023 poz. 1284 ze zmianami) oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019r. w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu (Dz.U. 2019 poz. 2430 ze zmianami) każdy przypadek zachorowania na grypę (w przypadku zachorowań potwierdzonych dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego lub badań laboratoryjnych mających na celu izolację wirusa grypy lub wykrycie kwasu nukleinowego wirusa grypy) należy zgłaszać do Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w postaci formularzy ZLK-1 (zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej).

W 2023 roku zarejestrowano 26 984 (do lipca) przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, oraz 207 zachorowań na grypę, które potwierdzone zostały wynikiem szybkiego testu antygenowego.

Synevialny wirus oddechowy RSV

Wirus RSV jest główną przyczyną zachorowań na choroby zarówno górnych jak i dolnych dróg oddechowych u dzieci. Stanowi największe zagrożenie dla niemowląt oraz dzieci poniżej 5 roku życia. Wywoływane przez niego infekcje stanowią najczęstszą przyczynę hospitalizacji w tej grupie wiekowej. Zakażenia wirusem RSV są również niebezpieczne dla osób w podeszłym wieku oraz chorych z zaburzeniami odporności.

W 2023 roku w wyniku objęcia RSV przepisami ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych w ludzi oraz wprowadzenia do powszechnego stosowania w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej testów antygenowych nałożono obowiązek zgłaszania przez podmioty lecznicze zachorowań wywołanych wirusem RSV do Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych.

W roku 2023 zgłoszono 72 przypadki zakażeń wirusem RSV (współczynnik zapadalności 66,1), w tym 44 u dzieci do lat 2, co stanowiło 61% ogółu zachorowań.

COVID-19

Koronawirus SARS-CoV-2 to patogen wywołujący chorobę zakaźną COVID-19, która atakuje drogi oddechowe. Może objawiać się podobnie jak przeziębienie, ale w cięższych przypadkach wywołuje powikłania takie jak zapalenie płuc czy niewydolność oddechowa. **Choroba COVID-19** po raz pierwszy ujawniła się w grudniu 2019 roku w chińskim mieście Wuhan. Podejrzewa się, że koronawirus powodujący COVID-19 pochodzi od zwierząt, a odkąd infekcja przeniosła się na ludzi, patogen bez problemu transmitowany jest z człowieka na człowieka. Wirus szybko rozprzestrzenił się na terenie Chin, a następnie zaczął szerzyć się na całym globie.

Choroba wirusowa COVID-19 przenosi się **drogą kropelkową**. Oznacza to, że u osoby zdrowej może dojść do zakażenia przez bliski kontakt z chorymi. Transmisja koronawirusa odbywa się przez drobne kropelki z dróg oddechowych, które są obecne w ustach czy nosie. Gdy chory kaszle, kicha, mówi i wydycha powietrze, patogeny są wdychane przez osoby znajdujące się w pobliżu. Mogą też osiadać na różnych powierzchniach i obiektach znajdujących się w pobliżu. Drugi możliwy sposób przeniesienia się infekcji to dotknięcie tych powierzchni, a następnie dotknięcie okolic nosa, ust lub oczu.

Najbardziej charakterystyczne są trzy objawy choroby COVID-19 – gorączka, suchy kaszel oraz duszności, utrata węchu o nagłym początku, utrata lub zaburzenia smaku o nagłym początku. Najczęściej jednak obok gorączki i kaszlu u pacjentów obserwuje się zmęczenie. Nie zawsze wspomniane symptomy występują, ponieważ choroba może przebiegać **bezobjawowo** lub powodować inne dolegliwości. Do **pozostałych typowych objawów obserwowanych u osób chorych na COVID-19** należą: ból gardła; ból głowy; bóle mięśniowe i bóle stawowe; dreszcze; mdłości i wymioty; zatkany nos; katar; biegunka; krwioplucie; przekrwienie spojówek. Natężenie objawów może zależeć od ogólnego zdrowia chorego, jego wieku i zaawansowania choroby. Objawy pojawiają się po różnym czasie od zakażenia wirusem – ten okres nazywa się czasem inkubacji wirusa. (średnio 5 dni od kontaktu). W zależności od wariantu wirusa można zauważyć, że **mutacje zmierzają w kierunku łatwiejszego i szybszego rozprzestrzeniania się, przy lżejszych objawach choroby, mniejszej ilości ciężkich przypadków hospitalizacji.**

Stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 wprowadzony w Polsce od 20 marca 2020 r. został odwołany rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii. Od 16 maja w 2022r. zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego zaczął obowiązywać stan zagrożenia epidemicznego (*sytuacja prawna wprowadzona na danym obszarze w związku z ryzykiem wystąpienia epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie działań zapobiegawczych*). Zniesienie stanu epidemii podyktowane było poprawą stanu epidemiologicznego w Polsce, zmniejszeniem gwałtownego rozprzestrzeniania się zakażeń i zmniejszeniem liczby osób hospitalizowanych. Zgodnie z rozporządzeniem Rady

Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 679) od 28 marca 2022 r. nie były nakładane nowe kwarantanny oraz izolacje, obowiązek zasłaniania nosa i ust przy pomocy maseczki pozostał zachowany w pomieszczeniach, w których prowadzona jest działalność lecznicza (przychodnie, szpitale, apteki). 5 maja 2023 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła koniec pandemii COVID-19. 1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Od dnia 24 listopada 2020r. raportowanie danych epidemiologicznych dotyczących zakażeń SARS-CoV-2 odbywa się według ujednoliconego systemu elektronicznego i dane dostępne są na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zarazen-koronawirusem-sars-cov-2>

Małpia ospa

Małpia ospa zaczyna się jak każda choroba zakaźna – wysoką gorączką, dreszczami, osłabieniem i złym samopoczuciem, to choroba odzwierzęca, która powoduje objawy podobne do ospy wietrznej – krosty i pęcherzyki, które mogą ulec zakażeniu. W przeciwieństwie do ospy wietrznej, przy małpiej ospie może pojawić się powiększenie węzłów chłonnych. Dotychczas wirus ospy małpiej występował endemicznie na terenach Afryki Subsaharyjskiej.

W związku z pojawieniem się w maju 2022 roku licznych przypadków zachorowań na małpią ospę w Europie (pierwsze zgłoszenia dotyczyły zachorowań w Wielkiej Brytanii, Portugalii, Hiszpani, Belgii) NIZP PZH -PIB na podstawie oceny ryzyka opublikowanej przez ECDC opracowało definicję przypadku do celów nadzoru epidemiologicznego oraz wydało zalecenia dotyczące działań w zakresie zdrowia publicznego, aby zapobiec szerzeniu się zakażeń.

Biorąc pod uwagę niezwykle wysoką częstotliwość przenoszenia wirusa z człowieka na człowieka zaobserwowaną w przypadkach zachorowań w Europie oraz prawdopodobne szerzenie się wirusa wśród osób bez historii podróżowania do obszarów endemicznych, prawdopodobieństwo dalszego rozprzestrzeniania się wirusa poprzez bliski kontakt, na przykład podczas kontaktów seksualnych, jest uważane za wysokie. Szczególna czujność powinna być zachowana wśród MSM (mężczyzn uprawiających seks z innymi mężczyznami) mających przygodne kontakty seksualne oraz wśród innych osób mających wielu partnerów seksualnych lub przygodne kontakty seksualne. Uważa się, że prawdopodobieństwo szerzenia się wirusa między osobami bez bliskiego kontaktu jest niskie.

Na tej podstawie Minister Zdrowia wprowadził w życie rozporządzenia dotyczące tej choroby:

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji (Dz. U. z 2022r., poz. 1141);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu (Dz. U. z 2022r., poz. 1142);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2022r. w sprawie ospy małpiej oraz zakażeń wirusem ospy małpiej (Dz. U. z 2022r., poz. 1143).

Aktualnie na terenie powiatu bełchatowskiego prowadzony jest stały nadzór nad przypadkami małpiej ospy – MPX, nie odnotowano dotychczas żadnego przypadku zachorowania.

Wojna w Ukrainie

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy oraz wywołaną przez tą sytuację masową migracją uchodźców diametralnie zmieniły się prognozy epidemiologiczne zarówno w zakresie dalszego przebiegu pandemii koronawirusa, jak i ryzyka pojawienia się innych chorób zakaźnych na terytorium naszego państwa.

Z historii doświadczeń różnych konfliktów wojennych wiemy, że masowe migracje ludności często wiążą się z występowaniem nowych potrzeb oraz problemów zdrowotnych. Pojawia się duże obciążenie dla systemu ochrony zdrowia państwa do którego uchodźcy trafiają. W związku z tym, aby precyzyjnie określić problemy zdrowotne występujące wśród uchodźców z Ukrainy i tym samym móc skutecznie przeciwdziałać szerzeniu się zachorowań w aspekcie chorób zakaźnych na terenie powiatu bełchatowskiego prowadzony jest stały nadzór nad przypadkami zachorowań na choroby zakaźne wśród uchodźców.

W 2023r. w zakresie epidemiologii Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie przeprowadził **1 210** wywiadów epidemiologicznych, wydał **31** decyzji administracyjnych, **20** postanowień, **138** upomnień oraz **119** tytułów wykonawczych.

4. Inne działania sekcji w 2023r.

1. Doskonalono bieżącą działalność przeciwepidemiczną mającą na celu zminimalizowanie skutków wystąpienia na terenie powiatu zachorowań na choroby zakaźne stanowiące problem zdrowotny nie tylko w powiecie, ale na terenie kraju, krajów UE oraz państw sąsiadujących.
2. Współpracowano z zakładami pracy oraz innymi służbami i inspekcjami w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami.
3. Kontynuowano działania związane z funkcjonowaniem systemu nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą Sentinel. Sporządzano i przesyłano raporty w tym zakresie.
4. Kontynuowano pracę w systemie elektronicznym EpiBaza, gdzie na bieżąco przesyłano zgłoszenia podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne, zgłoszenia dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych z terenu powiatu, oraz rejestrowano wywiady epidemiologiczne.
5. Na bieżąco uaktualnia się europejskie definicje przypadków chorób zakaźnych.
6. Doskonalono działania w systemie informatycznym SEPIS, gdzie poza możliwością zgłaszania dodatnich wyników badań w kierunku Sars-CoV-2, rejestracją wywiadów epidemiologicznych, rejestracją zgłoszeń NOP oraz ognisk zachorowań, wdrożono nowe funkcjonalności takie jak : raporty miesięczne Szpitalnych Badań Mikrobiologicznych oraz ewidencję zgłoszeń podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne (druk ZLK-1).
7. Kontynuowano pracę w systemach teleinformatycznych takich jak: Rejestracja Ognisk Epidemiologicznych oraz System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych.

III. DZIAŁANIA W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

Nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej objęte były w 2023r. następujące grupy obiektów:

- urządzenia do zaopatrywania ludzi w wodę do spożycia przez ludzi, kąpieliska, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, a także obiekty użyteczności publicznej (w tym hotele i obiekty świadczące usługi noclegowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady tatuażu, zakłady odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu, ustępy publiczne, noclegownie i domy dla bezdomnych, jednostki organizacyjne pomocy społecznej; pływalnie, apteki, obiekty sportowe i rekreacyjne).

Pod nadzorem stacji na koniec 2023r. znajdowało się 31 urządzeń zaopatrujących w wodę:

- 2 wodociągi o produkcji wody $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 9 wodociągów o produkcji wody $101 \text{ m}^3/\text{dobę} - 1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 5 wodociągów o produkcji wody $1001 \text{ m}^3/\text{dobę} - 10000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 15 innych podmiotów zaopatrujących w wodę, z których zaopatrują się w wodę np. ogródki działkowe, gospodarstwo agroturystyczne, zakłady pracy, zakłady produkcyjne, fermy, stacje paliw, DPS itp.

Na terenie powiatu bełchatowskiego ponadto znajduje się:

- ujęcie wody producenta wody mineralnej i źródlanej Bewa Sp. z o.o.,
- sieć wodociągu Parzniewice, którego ujęcie zlokalizowane jest na terenie powiatu piotrkowskiego
- sieć wodociągu Włodzimierz, którego ujęcie zlokalizowane jest na terenie powiatu radomszczańskie
- sieć wodociągu Widawa, którego ujęcie zlokalizowane jest na terenie powiatu łaskiego

W tej grupie obiektów w 2023r. przeprowadzono **55 kontroli** sanitarnych, w tym:

- 3 w wodociągach o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$,
- 21 w wodociągach o produkcji $101-1000 \text{ m}^3/\text{d}$,
- 10 w wodociągach o produkcji $1001-10\ 000 \text{ m}^3/\text{d}$
- 21 w „Innych podmiotach zaopatrujących w wodę”

Ponadto przeprowadzono **2 kontrole** sanitarne ujęcia wody źródlanej i mineralnej Bewa, **1 kontrolę** w związku z zakupem nowych beczkowsów, **2 kontrolę** w związku z zatwierdzeniem laboratorium.

Wszystkie wodociągi zlokalizowane na terenie powiatu bełchatowskiego zasilane są wodą pochodzącą z ujęć podziemnych. W 5 wodociągach i 3 podmiotach nie prowadzi się uzdatniania.

W pozostałych 11 wodociągach i 12 podmiotach ujmowana woda wymaga uzdatniania. Systemy uzdatniania oparte są głównie na filtracji przez złoża filtracyjne, których głównym zadaniem jest usunięciem nadmiaru manganu i żelaza.

Na ujęciach wody wodociągów: Kleszczów, Bogumiłów oraz podmiotów zaopatrujących w wodę: Rolniczo-Pracowniczą Spółdzielni Mleczarskiej w Szczercowie, Elektrownię Bełchatów, Bar i Stację Paliw w Klukach oraz Fermę Suflidowo w Teresinie i Głupice Parcela stosuje się lampy UV. Natomiast na ujęciach Pamapol S.A. w Ruścu i Gospodarstwa Agroturystycznego „Kardynał” – Grobla 1 stosowany jest nadmanganian potasu. Stałej dezynfekcji podchlorynem sodu jest poddawana woda z ujęć wodociągów: Bełchatów, Chabielice- Stanisławów, Kluki, Głupice, Wola Wiązowa i Rusiec.

**Wykaz producentów wody do spożycia przez ludzi zaopatrujących ludność powiatu
bełchatowskiego**

16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 15 innych podmiotów zaopatrujących
w wodę

Lp	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produk- cja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatry- wanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowa- ne parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2022r.
WODOCIĄGI ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ							
1	Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WOD-KAN” Spółka z o. o. 97-400 Bełchatów ul. Św. Faustyny Kowalskiej Nr 9	Wodociąg Bełchatów ujęcie Myszaki: <u>gmina miejska</u> Bełchatów	6289,78 m ³ /d	miasto: 53,964	napowietrzanie, filtracja (odżelazianie i odmanganianie) dezynfekcja wody podchlorynem sodu	mangan – 3 dni i 8 dni	przydatna do spożycia
		Wodociąg Bełchatów ujęcie Myszaki: – sieć na terenie <u>gminy</u> <u>Bełchatów</u> : <i>Ludwików – posesje</i> <i>1, 1B, 2, 3, 4, 4A, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 14A, 15, 16, 17, 17A, 18, 19, 20, 2 0A, 21, 21A, 21B, 21C, 21D , 21E, 22, 22A, 22B, 23, 23A , 23B, 23C, 23F, 23I, 23H, 2 3L, 24, 24A, 24B, 26, 27, 27 A, 27B, 28, 28A, 28B, 28C, 28D, 49, 50A, 52, 61, 62, 64 , 67, dz. nr ewid 215/13, 41/73, 41/100 budynek OSP, dz. o nr ewid. 54/16 . Nowy Świat, Domiechowice (posesje 3a, 4, 5), Zawady (posesje nr 33 i 33A)</i>		na terenie gminy Bełchatów 0,435			
2	Gmina Bełchatów ul. Kościuszki 13, 97- 400 Bełchatów	wodociąg Kurnos – gmina Bełchatów: Kurnos Pierwszy (z wyłączeniem posesji 113, 121, 122, 124, dz. 404/2, 268 PGE Dystrybucja, PSE Kurnos Bełchatów), Kurnos Drugi (z wyłączeniem posesji 91, 105, 117, 118, 118a, 134, 145, 150, 155, 161, 174 a, 175, 177a, 178, 184b, 199, 201, 201a, 203, 205, 207b, 207c , 209, 210, 210b, 211, 211a, 212 oraz Betoniarni, dz. Nr 34, 97/8, 97/9, 231/6), Borki (posesje od 18 do 27, z wyłączeniem posesji nr 2, 3, 3a, 4, 4a, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 1 4, 14b, 15, 15a, 15b, 15c , 16, 16a, 17, 31, 32, 36, 3 9, 41, przyłącza wodociągowe działek o nr ewid 8/3, komora wodomierzowa Kluki, dz. Nr 7/2, 7/6, 2/11)	83 m³/d	0,641	brak uzdatniania	Jon amonowy – 5 dni	przydatna do spożycia

Lp	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2022r.
3	Gmina Kluki Kluki 88 97-415 Kluki	wodociąg Kluki <u>gmina Kluki:</u> Bożydar, Chmielowiec, Kluki, Podścichawa, Podwódka, Ścichawa, Żar, Osina, Wierzchy Kluckie, Wierzchy Parzeńskie, Roździn, Imielnia, Ciszka, Lesisko, Laski, Strzyżewice, Huta Strzyżewska, Borowiny, Teofilów, Podwierzchowice, Wierzchowice, Sadulaki, Parzno, Kaszewice Kolonia, Kaszewice, Żelichów	436,11 m ³ /d	3,698 na terenie gminy Kluki	brak uzdatniania awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
		wodociąg Kluki – sieć na terenie gminy wiejskiej Szczerców <u>gmina Szczerców:</u> Zbyszek, Firlej		0,031 na terenie gminy Szczerców			
		wodociąg Nowy Janów <u>gmina Kluki:</u> Kuźnica Kaszewska, Nowy Janów, Zarzeczce, Trząs, Kawalce, Smugi, Niwsko, Pólko, Stupia	156,41 m ³ /d	0,656 na terenie gminy Kluki	brak uzdatniania awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
		<u>gmina Kleszczów:</u> Rogowiec, Biłgoraj		0,055 na terenie gminy Kleszczów			
4	Gmina Wola Krzysztoporska ul. Kościuszki 5 97-371 Wola Krzysztoporska – producent wody/ Gmina Bełchatów ul. Kościuszki 13, 97-400 Bełchatów – eksploatator sieci	sieć wodociągu Parzniewice <i>(ujęcie zlokalizowane na terenie powiatu piotrkowskiego)</i> <u>gmina Bełchatów:</u> Augustynów, Borki (posesje nr 2,3,3a, 4,4a,6,8,10,11,13,14,14b, 15,15a,15b,16,16a,17,3 1,32,36,39,41, przyłącza wodociągowe działek o nr ewid 6/5,6/4,8/3, komora wodomierzowa Kluki, dz. Nr 7/2,7/6, 2/11), Bugaj, Bukowa, Dobiecina, Dobiecina Kol, Dobrzelów, Helenów, Janina, Janów, Kielichinów, Korczew, Księży Młyn, Kurnos Drugi (posesje 209, 210, 174a, 203, 134, 201, 211, 211a, 155, 201a, 178, 175, 118, 210b, 184b, 105, dz. Nr 34,270,97/7,97/8,97/9,2 4/7,208,277/2, 231/6,98/12, 98/14 Kurnos Pierwszy (pos. nr 113,121,122, dz. Nr 406, 404/2, 268, PGE Dystrybucja, PSE Kurnos Bełchatów), Łękawa, Mazury, Mokracz, Myszaki, Niedyszyna, Oleśnik, Poręby, Postękalice, Rzasawa, Wielopole (pos. nr 13), Wiktorów, Wólka Łękawska, Zawadów, Zawały, Zdieszulice Dolne, Zdieszulice Górne, Zwierzchów, Wawrzkowizna	2355,4 m ³ /d	na terenie gminy Bełchatów 7,375	(ujęcie zlokalizowane na terenie powiatu piotrkowskiego)	ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - 3 dni, bakterie grupy coli, mętność – 7 dni, mętność, żelazo – 2 dni, żelazo – 14 dni, mętność, żelazo – 5 dni	przydatna do spożycia

Lp	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produk- cja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatry-wanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowa- ne parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2022r.
		sieć wodociągu Parzniewice miasto Belchatów: ul. Górna pos. nr 3.7.25		na terenie miasta Belchatów 0,012			
5	Samorządowy Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Wieluńska 50, 97-360 Kamieńsk – producent wody/ Gmina Belchatów ul. Kościuszki 13, 97- 400 Belchatów – eksploatator sieci	Sieć wodociągu Włodzimierz (ujęcie zlokalizowane na terenie powiatu radomszczańskiego) gmina Belchatów: Kalisko, Kąsle	255,7 m ³ /d	na terenie gminy Belchatów 0,035	(ujęcie zlokalizowane na terenie powiatu radomszczańskiego)	-	przydatna do spożycia
6	Gmina Belchatów ul. Kościuszki 13, 97- 400 Belchatów	wodociąg: Ławy: gmina Belchatów: Adamów, Anastazów, Apolinów, Domiechowice (za wyjątkiem numerów posesje 3a ,4,5.), Emilin, Kalduny, Ławy, Józefów, Mikorzyce, Podwody, Podwody Kolonja, Wola Kruszyńska, Wola Mikorska, Wygoda, Zalesna, Zawady (z wyjątkiem posesji 33 i 33A).	657 m ³ /d	na terenie gminy Belchatów 3,616	napowietrzanie, filtracja (odżelazianie i odmanganianie), awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	Mangan i azotyny - 12 dni	przydatna do spożycia
		wodociąg Ławy gmina Żelów: Marszywiec,	657 m ³ /d	na terenie gminy Żelów 0,034			
		wodociąg: Huta: gmina Belchatów: Huta (z wyjątkiem pos. 41, Wielopole (z wyjątkiem pos. nr 13, 41 i 42)	69 m ³ /d	0,300	napowietrzanie, odżelazianie awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	Żelazo, mętność – 40 dni, Mangan – 16 dni	przydatna do spożycia
7	Zakład Usług Komunalnych w Żelowie ul. Żeromskiego 28	wodociąg Żelów – gmina miejsko- wiejska Żelów miasto Żelów oraz gmina Żelów: Bujny Księżę, Bujny Szlacheckie, Kol. Grabostów, Grębociny, Kol. Łobudzice, Łobudzice, Kurów, Kurówek, Lęki, Mauryców, Podlesie, Pożdżenice, Pukawica, Sobki, Krześlów, Janów, Tosin, Wypychów, Wygiełzów, Stromutka, Zalesie, Przecznia, Ignaców, Bominy, Chajczyny, Jawor, Wola Pszczółeczka, Walewice, Pszczółki, Ostoja, Kol. Ostojka, Nowa Wola	1314,82 m ³ /d	10,970 (na terenie miasta Żelów oraz gminy Żelów)	napowietrzanie, filtracja (odżelazianie, odmanganianie), dezynfekcja wody podchlorynem sodu	Mangan – 331 dni	Warunkowo przydatna do spożycia Dopuszczalna wartość manganu ≤100 µg/l do dnia 31.12.2024r.
		wodociąg Żelów gmina Drużbice: Pieńki Głupickie	1314,82 m ³ /d	na terenie gminy Drużbice 0,010			
		wodociąg Kociszew gmina Żelów: Kociszew, Kolonia Kociszew, Karczmy, Kuźnica, Jamborek, Kolonia Karczmy, Zabłoty, Zagłówek, Bocianicha, Żelówek, Pawłowa, Dąbrowa, Grabostów.	125,67 m ³ /d	1,200	brak uzdatniania	-	przydatna do spożycia

Lp	Producent wody /nazwa, adres/	Eksplloatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2022r.
8	Gmina Drużbice Drużbice 77A 97-403	wodociąg Suchcice <u>gmina Drużbice:</u> Bukowie Dołne, Bukowie Górne, Gadki, Hucisko, Katarzynka, Kącik, Kępa, Nowa Wieś, Rasy, Suchcice (Pólko), Stefanów (Emilianów), Teresin, Wdowin, Wdowin Kolonia, Zbijowa, Rożniatowice, Wola Rożniatowska	518m ³ /d	1,916	brak uzdatniania , awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	bakterie grupy coli – 9 dni ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - 4 dni,	przydatna do spożycia
		gm. Belchatów: Huta pos. 41, Wielopole pos. nr 41, 42		0,011			
		wodociąg Wadlew <u>gmina Drużbice:</u> Brzezie, Czarny Las, Chynów, Depczyk, Józefów, Podstoła, Zalesie, Rawicz, Rawicz Podlas, Skrajne, Wadlew, Zabiełłów, Zwierzyniec (, Zwierzyniec Mały, Zwierzyniec Niwa), Gręboszów pos. nr 33-46	275 m ³ /d	1,530	Napowietrzanie filtracja (odżelazianie , odmanganianie), awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
		wodociąg Głupice <u>gmina Drużbice:</u> Drużbice, Drużbice Kolonia, Wola Głupicka, Głupice, Głupice Parcela, Kazimierzów, Kobyłki, Łęczycza, Patok, Stoki, Teofilów, Marki, Gręboszów pos. nr 1- 32, 48,49,51,52.	119 m ³ /d	1,500	napowietrzanie, filtracja (odżelazianie odmanganianie), awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
9	Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Szczerców ul. Tenusa 28 97-420 Szczerców	wodociąg Chabielice- Stanisławów <u>gmina Szczerców:</u> Szczerców, Borowa, Brzezie, Bednarze, Chabielice Kolonia, Chabielice Wieś, Dubie, Dzbanki, Grudna, Józefina, Janówka, Kieruzele, Kozłówki, Kościuszki, Krzyżówki, Kuźnica Lubiecka, Leśniaki Chabielskie, Lubiec, Lubośnia, Magdalenów, Marcelów, Niwy, Osiny, Osiny Kolonia, Podklucze, Polowa, Podżar, Rudzisko, Puszcza, Stanisławów Pierwszy, Stanisławów Drugi, Szubienice, Szczercowska Wieś, Kolonia Szczercowska, Tatar, Trakt Puszczański, Zagadki,	1746,94 m ³ /d	8,040 na terenie gminy Szczerców	napowietrzanie, filtracja (odżelazianie, odmanganianie), dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia

Lp	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2022r.
		Żabczanka, Żaluże. <i>Uwaga! wodociąg ten zaopatruje również wodę mieszkańców gminy Rusiec oraz gminę Rząśnia powiatu pajęczańskiego 453 osoby</i>					
		<u>gmina Rusiec:</u> Pawłów, Kuźnica, Jastrzębice, Leśniaki, Antonina - Rogatki, Żalasy do torów, Sówki, Błaś, Andrzejów Korablew, Zagrodniki, Rusiec – ul. Rybna, Rusiec Kolonia (posesje od nr 23 do 32) Krasowa (pos. 7,7A,9,11,15, 17,19)	1746,94 m ³ /d	0,754 na terenie gminy Rusiec			
10	Gmina Rusiec ul. Wieluńska 35 97-438 Rusiec	<u>wodociąg Wola Wiązowa:</u> <u>gmina Rusiec:</u> Wola Wiązowa, Prądzew, Aleksandrów, Annolesie, Antonina, Bolesławów, Dąbrowa Rusiecka, Dąbrówki Kobyłańskie, Dęby Wolskie, Dęby Wolskie Kolonia, Fajnow, Janów, Mierzynów, Nowa Wola, Rusiec Kolonia (posesje od nr 1 do 22), Salomejów, Wincentów, Zakurowie, Żalasy	410 m ³ /d	2,563	napowietrzanie, filtracja (odżelazianie, odmanganianie), awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
		<u>wodociąg Rusiec – gmina Rusiec:</u> Rusiec (z wyłączeniem ul.Rybnej i Rusiec Kolonia pos. od 1 do 32), Dębina, Krasowa z wyłączeniem pos. nr 7,7a,9,11,15,17,19), Żary	284,81 m ³ /d	1,446	napowietrzanie i filtracja, awaryjnie dezynfekcja podchlorynem sodu	pH – 17 dni ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C – 10 dni ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C, bakterie grupy coli – 35dni chlor wolny – 7 dni	przydatna do spożycia
	Gminny Zakład Usług Komunalnych w Widawie ul. Kościuszki10 – producent wody/ Gmina Rusiec – eksploatator sieci	<u>sieć wodociągu Widawa</u>	560 m ³ /d	Na terenie gminy Rusie 0,013	(<i>ujęcie zlokalizowane na terenie powiatu łaskiego</i>)	-	Przydatna do spożycia (ocena wody PPIS w Łasku przekazana przez Gminę Rusiec) – na terenie Gminy Rusiec brak wyznaczonego przez Urząd Gminy w Ruścu punktu poboru wody
11	Zakład Komunalny „Kleszczów” Sp. z o. o. ul. Główna 41 97-410 Kleszczów	<u>wodociąg Kleszczów</u> ujęcie Łękińsko i ujęcie Kol. Łuszczanowice <u>gmina Kleszczów:</u> Kleszczów, Łuszczanowice, Łękińsko, Wolica, Czyżów (z wyłączeniem pos. 14 przy ul. Beżowej), Antoniówka, Żłobnica, Kocielizna, Kol. Łuszczanowice, Adamów, Kol. Wola Grzymalina	1840,792 m ³ /d	6,669	napowietrzanie i filtracja awaryjnie dezynfekcja podchlorynem sodu, lampa UV	ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C – 10 dni, bakterie grupy coli – 11 dni	przydatna do spożycia

Lp	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2022r.
		wodociąg Bogumiłów gmina Kleczczów: Bogumiłów, Dębina, Kamień	1331,95 m ³ /d	0,049	napowietrzanie, filtracja, awaryjnie dezynfekcja podchlorynem sodu, lampa UV	-	przydatna do spożycia
INNE PODMIOTY ZAOPATRUJĄCE W WODĘ							
1	Polski Związek Działkowców Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy "Poziomka" Belchatów ul. Cegielniana 2	Podmiot zaopatrujący w wodę Rodzinne Ogródki Działkowe "Poziomka" w Belchatowie gmina miejska: Belchatów ul. Cegielniana 2	74,4 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców podmiot zaopatruje ROD „Poziomka”	brak uzdatniania	-	przydatna do spożycia
2	Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Belchatowie ul. Czaplinska 123	Podmiot zaopatrujący w wodę Szpital Wojewódzki w Belchatowie gmina miejska: Belchatów ul. Czaplinska 123	190,57 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców podmiot zaopatruje Szpital Wojewódzki w Belchatowie	napowietrzanie, filtracja (odżelazianie)	-	przydatna do spożycia
3	Orico Food Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Osinie, Osina 101	Podmiot zaopatrujący w wodę Orico Food Sp. z o.o. w Osinie gmina Kluki: Osina 101	24,59 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców, podmiot zaopatruje w wodę Zakład Produkcyjny w Osinie 101	brak uzdatniania	-	przydatna do spożycia
4	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "Wtórmax" Sp. z o.o. Sp. K. w Radmomszk (do 07.11.2021r.)/ Petrolan Sp. z o.o. Sp. K. (od 08.11.2021)	Podmiot zaopatrujący w wodę Bar i Stację Paliw w Klukach gmina Kluki: Kluki 114	2,57 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców, podmiot zaopatruje w wodę Bar i Stację Paliw w Klukach 114	filtracja (odżelazianie i odmanganianie), tabletki solne, lampa UV	Bakterie grupy coli – 15 dni	przydatna do spożycia
5	Gospodarstwo Agroturystyczne "Kardynał" Łukasz Pawełszek Grobla 1, 97-415 Kluki	Podmiot zaopatrujący w wodę Gospodarstwo Agroturystyczne Kardynał, gmina Kluki: Grobla 1	2,0 m ³ /d	2 stałych mieszkańców oraz Gospodarstwo Agroturystyczne „Kardynał” w Grobli 1	filtracja, tabletki solne, stosowanie nadmanganianu potasu	-	przydatna do spożycia
6	MISTRAL-ELAST Sp.z o.o. Al. Piłsudskiego 135 92-318 Łódź	Podmiot zaopatrujący w wodę "Mistral" Żelów ul. Żeromskiego 21c gmina miejsko-wiejska Żelów	15,26 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców podmiot zaopatruje firmy mieszczące się przy ul. Żeromskiego 21c w Żelowie.	brak uzdatniania	Mangan, pH – 33 dni	przydatna do spożycia
7	Rolniczo-Pracownicza Spółdzielnia Mleczarska w Szczercowie ul. Czestochowska 26	Podmiot zaopatrujący w wodę Rolniczo-Pracowniczą Spółdzielnię Mleczarską w Szczercowie – gmina Szczerców	63,4 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców, podmiot zaopatruje RPSM w Szczercowie	Napowietrzanie, filtracja, lampa UV	-	przydatna do spożycia

Lp	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2022r.
8	PAMAPOL S.A ul. Wieluńska 2, 97-438 Rusiec	Podmiot zaopatrujący w wodę PAMAPOL S.A Rusiec gmina Rusiec: Rusiec ul. Wieluńska 2	1220 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców, podmiot zaopatruje Pamapol S.A Rusiec	napowietrzanie i filtracja, stosowanie nadmanganian potasu	Bakterie grupy coli – 4 dni	przydatna do spożycia
9	PGE GiEK S.A. Oddział KWB Bełchatów Rogowiec, ul. Św. Barbary 3, Rogowiec, 97-400 Bełchatów	Podmiot zaopatrujący w wodę PGE KWB "PIASKI" gmina Kleszczów: miejscowości Stefanowizna, Czyżów pos. 32, Piaski.	165 m ³ /d	8 osób - stali mieszkańcy oraz pracownicy zakładów pracy	napowietrzanie, filtracja, awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
10	PGE GiEK S.A. Oddział KWB Bełchatów Rogowiec, ul. Św. Barbary 3, Rogowiec, 97-400 Bełchatów	Podmiot zaopatrujący w wodę PGE KWB „Rogowiec” gmina Kleszczów: Rogowiec	1103 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców, podmiot zaopatruje pracowników zakładów pracy	napowietrzanie, filtracja, awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
11	PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów, Wola Grzymalina 3, 97-406 Bełchatów	Podmiot zaopatrujący w wodę PGE Elektrownia gmina Bełchatów: Wola Grzymalina – teren Elektrowni, osada Słok	692,8 m ³ /d	5 osób - stali mieszkańcy oraz pracownicy zakładów pracy	napowietrzanie, filtracja, awaryjnie dezynfekcja podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
12	Gospodarstwo Sufflidowo Świerczyna 85, 95- 081 Dłutów	Podmiot zaopatrujący w wodę Fermę Sufflidowo w Teresinie	81,77 m ³ /d	nie zaopatruje stałych mieszkańców, podmiot zaopatruje pracowników zakładów pracy	Napowietrzanie, filtracja, lampa UV	-	przydatna do spożycia
13	Gospodarstwo Sufflidowo Głupice Parcela 22, 97-403 Druzbice	Podmiot zaopatrujący w wodę Fermę Sufflidowo w m. Głupice Parcela	29,42 m ³ /d	5 osób - stali mieszkańcy oraz pracownicy zakładów pracy	Napowietrzanie, filtracja, lampa UV	-	przydatna do spożycia
14	Dom Pomocy Społecznej w Zabłotach Zabłoty 19 97-425 Zelów	Podmiot zaopatrujący w wodę dom Pomocy Społecznej w Zabłotach	13,92 m ³ /d	80 pensjonariuszy oraz personel	napowietrzanie, filtracja (odżelazianie, odmanganianie), awaryjnie dezynfekcja wody podchlorynem sodu	-	przydatna do spożycia
15	Turystyka Patyki Sp. z o.o. ul. Sucha 1 95-054 Ksawerów	Podmiot zaopatrujący w wodę Patyki – Las Możliwości	Brak danych - obiekt uruchomiony w grudniu 2023r.	nie zaopatruje stałych mieszkańców, podmiot zaopatruje pracowników i klientów obiektu	Napowietrzanie, filtracja,	-	przydatna do spożycia

*- np. odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja podchlorynem sodu, itp.

Tabela nr 2. Prowadzone postępowania administracyjne i działania naprawcze podejmowane przez producentów wody w 2023r.

Lp.	Wodociąg	Przekroczony parametr /wartość/	Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody	Wyłączenie wodociągu/ zastępcze źródło wody	Działania naprawcze podjęte przez producenta wody	Prowadzone postępowanie administracyjne
1.	Rusiec	Ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C 130jtk/ml	Nie	Nie Woda przydatna do spożycia po przetworzeniu	Chlorowanie i płukanie sieci	Decyzja z dnia 07.07.2023r. dopuszczająca wodę do spożycia warunkowo w terminie do dnia 21.07.2023r. - decyzja wykonana.
		Ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C 110 i 800 jtk/ml, bakterie grupy coli 8	Nie	Nie Woda przydatna do spożycia po przetworzeniu	Chlorowanie i płukanie sieci, przegląd instalacji	Decyzja z dnia 07.08.2023r. dopuszczająca wodę do spożycia warunkowo w terminie do dnia 21.08.2023r. - decyzja wykonana.
		Ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C >300, bakterie grupy coli 28, 19 i 4 jtk/100 jtk/ml	Nie	Tak Beczkowozy i woda butelkowana	Chlorowanie i płukanie sieci, przegląd instalacji	Decyzja z dnia 12.08.2023r. o braku przydatności wody do spożycia. - decyzja wykonana.
		Ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C 140 i 450 jtk/ml,	Nie	Nie Woda przydatna do spożycia po przetworzeniu	Chlorowanie i płukanie sieci, przegląd instalacji	Decyzja z dnia 01.09.2023r. dopuszczająca wodę do spożycia warunkowo w terminie do dnia 15.09.2023r. - decyzja wykonana.
2.	Suchcice	Bakterie grupy coli 15 i 7 jtk/100ml	Nie	Tak Beczkowozy i woda butelkowana	Chlorowanie i płukanie sieci, przegląd instalacji	Decyzja z dnia 15.02.2023r. o braku przydatności wody do spożycia. - decyzja wykonana.
3.	Zelów	Mangan 76;66;69;73;65;230;85 µg/l	Nie	Nie Woda warunkowo przydatna do spożycia – przy dopuszczalnej wartości manganu ≤100 µg/l	Płukanie instalacji, planowanie modernizacji ujęcia	Decyzja z dnia 14.07.2023r. dopuszczająca wodę do spożycia warunkowo przy dopuszczalnej wartości manganu ≤100 µg/l w terminie do dnia 31.12.2024r.
4.	Kleszczów	Ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C 160 i 124 jtk/ml,	Nie	Nie Woda przydatna do spożycia po przetworzeniu	Chlorowanie i płukanie sieci, przegląd instalacji	Decyzja z dnia 25.08.2023r. dopuszczająca wodę do spożycia warunkowo w terminie do dnia 08.09.2023r. - decyzja wykonana.
		Bakterie grupy coli 15 i 7 jtk/100ml	Nie	Nie Woda przydatna do spożycia po przetworzeniu	Chlorowanie i płukanie sieci, przegląd instalacji	Decyzja z dnia 02.10.2023r. dopuszczająca wodę do spożycia warunkowo w terminie do dnia 16.10.2023r. - decyzja wykonana.
5.	Podmiot zaopatrujący w wodę Bar i Stację Paliw w Klukach	Bakterie grupy coli – 32 jtk/100ml	Nie	Tak. Woda butelkowana	Chlorowanie i płukanie sieci, przegląd instalacji	Decyzja z dnia 09.03.2023r. o braku przydatności wody do spożycia. - decyzja wykonana.
6	Podmiot zaopatrujący w wodę Pamapol S.A. w Ruścu	Bakterie grupy coli – 17;9;12 jtk/100ml	Nie	Tak. Woda butelkowana	Płukanie sieci, przegląd instalacji	Decyzja z dnia 19.04.2023r. o braku przydatności wody do spożycia. - decyzja wykonana.

7.	Sieć wodociągu Parzniewice (ujęcie wody zlokalizowane na terenie powiatu piotrkowskiego)	Na terenie powiatu bełchatowskiego Ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C 231 jtk/ml,	Nie	Nie Woda przydatna do spożycia po przetworzeniu	Chlorowanie i płukanie sieci przegląd instalacji	Decyzja z dnia 30.01.2023r. dopuszczająca wodę do spożycia warunkowo w terminie do dnia 14.02.202r. - decyzja wykonana.
		Na terenie powiatu bełchatowskiego Bakterie grupy coli – 4 jtk/100ml	Nie	Nie Woda przydatna do spożycia po przetworzeniu	Chlorowanie i płukanie sieci przegląd instalacji	Decyzja z dnia 10.03.2023r. dopuszczająca wodę do spożycia warunkowo w terminie do dnia 24.03.202r. - decyzja wykonana.

Monitoring jakości wody do spożycia prowadzono w oparciu o obowiązujące rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294).

Próbki wody pobierane były w ramach kontroli urzędowej jak i kontroli wewnętrznej prowadzonej przez eksploatatorów poszczególnych wodociągów.

W 2023r. pobrano w ramach kontroli urzędowej 202 próbki wody:

- 197 próbek wody z wodociągów i innych podmiotów zaopatrujących w wodę (w tym 17 z sieci wodociągowych, których ujęcia zlokalizowane są poza powiatem bełchatowskim)
- 5 próbek wody z ujęć „Bewa” Sp. z o.o (producent wody źródlanej i mineralnej)

W 2023r. w następujących wodociągach wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych:

Wodociąg	Kontrola urzędowa		Kontrola wewnętrzna	
	mikrobiologia	fizykochemia	mikrobiologia	fizykochemia
wodociąg Huta		1 próbka żelazo 579 µg/l, mętność 13 NTU 1 próbka żelazo 316 µg/l, mętność 11 NTU		1 próbka żelazo 184 µg/l, mętność 1,5 NTU 1 próbka żelazo 457 µg/l, mętność 2,2 NTU 1 próbka mętność 1,3 NTU 1 próbka mętność 1,2 NTU 1 próbka mętność 1,8 NTU 1 próbka mętność 1,6 NTU 1 próbka żelazo 250 µg/l 1 próbka mętność 1,1 NTU 1 próbka żelazo 225 µg/l, mętność 1,2 NTU 1 próbka żelazo 273 µg/l 1 próbka mętność 1,8 NTU 1 próbka żelazo 239 µg/l, mętność 2,6 NTU 1 próbka mętność 1,7 NTU 1 próbka żelazo 330 µg/l, mętność 3,0 NTU 1 próbka mętność 2,3 NTU 1 próbka mangan 82 µg/l
wodociąg Kurnos				1 próbka jon amonowy 22 mg/l
wodociąg Ławy				1 próbka mangan 184 µg/l 1 próbka mangan 102 µg/l 1 próbka mangan 70 µg/l, azotyny 0/158 mg/l
wodociąg Suchcice	1 próbka bakterie grupy coli 15 jtk/100ml 1 próbka bakterie grupy coli 7 jtk/100ml		1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C >300 jtk/1ml	

Wodociąg	Kontrola urzędowa		Kontrola wewnętrzna	
	mikrobiologia	fizykochemia	mikrobiologia	fizykochemia
Wodociąg Belchatów		1 próbka mangan 53 µg/l 1 próbka mangan 64 µg/l 1 próbka mangan 65 µg/l 1 próbka mangan 69 µg/l 1 próbka mangan 66 µg/l 1 próbka mangan 73 µg/l 1 próbka mangan 64 µg/l 1 próbka mangan 60 µg/l		
Wodociąg Zelów		1 próbka mangan 76 µg/l 1 próbka mangan 66 µg/l 1 próbka mangan 69 µg/l 1 próbka mangan 73 µg/l 1 próbka mangan 65 µg/l 1 próbka mangan 230 µg/l 1 próbka mangan 85 µg/l		
Wodociąg Kleszczów	1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 160 jtk/1ml 1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 124 jtk/1ml		1 próbka bakterie grupy coli 4 jtk/100ml	
wodociąg Rusiec			1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 110 jtk/1ml, bakterie grupy coli 8 jtk/100ml 1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 800 jtk/1ml 1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 130 jtk/1ml, mangan 64 µg/l 1 próbka bakterie grupy coli 13 jtk/100ml, chlor wolny 11,5 mg/l 1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 2100 jtk/1ml, 1 próbka bakterie grupy coli 10 jtk/100ml, 1 próbka bakterie grupy coli 33 jtk/100ml, 1 próbka bakterie grupy coli 28 jtk/100ml, 1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 140 jtk/1ml 1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 450 jtk/1ml 1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 220 jtk/1ml 1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C >3000 jtk/1ml 1 próbka bakterie grupy coli 28 jtk/100ml, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C >300 jtk/1ml, 1 próbka bakterie grupy coli 19 jtk/100ml, 1 próbka bakterie grupy coli 4 jtk/100ml,	1 próbka pH 6,3 1 próbka chlor wolny 12,6 mg/l 1 próbka chlor wolny 10,8 mg/l 1 próbka chlor wolny 16,8 mg/l 1 próbka chlor wolny 11 mg/l 1 próbka chlor wolny 18,9 mg/l chlor wolny 20,8 mg/l z mikrobiologią

Wodociąg	Kontrola urzędowa		Kontrola wewnętrzna	
	mikrobiologia	fizykochemia	mikrobiologia	fizykochemia
podmiot zaopatrujący w wodę Mistral-Elast w Zelowie				1 próbka mangan 66 µg/l, pH 6,3
podmiot zaopatrujący w wodę Bar i Stację Paliw w Klukach			1 próbka bakterie grupy coli 32 jtk/100ml	
podmiot zaopatrujący w wodę Pamapol S.A. w Ruścu	1 próbka bakterie grupy coli 17jtk/100ml 1 próbka bakterie grupy coli 9 jtk/100ml 1 próbka bakterie grupy coli 12 jtk/100ml			
sieć wodociągu Parzniewice		1 próbka żelazo 293 µg/l	1 próbka ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C 231 jtk/1ml 1 próbka bakterie grupy coli 4 jtk/100ml	mętność 1,7 NTU z mikrobiologią 1 próbka mętność 3,2 NTU, żelazo 388 µg/l 1 próbka mętność 2,1 1 próbka mętność 2,1 1 próbka żelazo 260 µg/l

Ogółem w ramach kontroli urzędowej wymagań sanitarnych nie spełniało 25 próbek, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez eksploatatorów przekroczenia stwierdzono w 51 próbkach wody.

W przypadku wystąpienia przekroczeń eksploatatorzy sami podejmowali działania naprawcze lub zobowiązywano eksploatatorów wodociągów do podjęcia działań naprawczych oraz wykonania badania w ramach kontroli wewnętrznej w kierunku przekroczonego parametru w miejscu przekroczenia. Po zakończonych działaniach naprawczych pobierano próbki w ramach kontroli wewnętrznej i/lub kontroli urzędowej. Wyegzekwowano poprawę jakości wody.

Sytuacja dot. jakości wody do spożycia jest stabilna i można ją ocenić jako dobrą. Większość wodociągów produkowała wodę spełniającą wymagania sanitarne.

W ramach prowadzonego nadzoru nad wodociągami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w trakcie 2023r. wydał ogółem 22 decyzje administracyjne:

- 4 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia (wodociąg Suchcice, wodociąg Rusiec, wodociąg Baru i Stacji Paliw w Klukach, wodociąg Pamapol),
- 8 decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia (3 wodociąg Rusiec, wodociąg Zelów, 2 wodociąg Kleszczów, 2 sieć wodociągu Parzniewice),
- 2 decyzje administracyjne dotyczących stanu sanitarno-technicznego obiektu (wodociąg Rusiec, wodociąg Chabielice),
- 4 decyzje administracyjne w związku z wydaniem pozytywnej oceny higienicznej na zastosowane materiały i wyroby (wodociąg Huta, 2 wodociąg Bełchatów, wodociąg Patyki Las Możliwości),
- 4 decyzje administracyjne zatwierdzające system jakości prowadzonych badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na terenie powiatu bełchatowskiego znajdują się zastępcze źródła wody w postaci: beczkowozów i zbiorników – w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 40 próbek wody:

- Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WOD-KAN” Sp. z o.o. w Bełchatowie ul. Św. Faustyny Kowalskiej 9, - 5 beczkowozów – pobrano 20 próbek
- Gmina Bełchatów – 2 zbiorniki polietylenowe + 4 beczkowozy – pobrano 18 próbek,
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Żeromskiego 28, 97-425 Zelów – 1 zbiornik 3000l – pobrano 2 próbki.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie nie kwestionował próbek

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r., poz. 2294) eksploatacy wodociągów kontynuowali w ramach kontroli wewnętrznej monitoring substancji promieniotwórczych. Eksploatacy przedstawiali wyniki monitoringu substancji promieniotwórczych.

W dotychczas otrzymanych sprawozdaniach z badania substancji promieniotwórczych żadna próbka nie wykazała przekroczenia wartości parametrycznych.

W przypadku uzyskania wyników powyżej najniższej granicy oznaczalności parametru - w ślad za otrzymanymi sprawozdaniami z badań wody w tym zakresie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie kierował pisma zobowiązujące do wzmożonej kontroli pomiaru substancji promieniotwórczych (**wodociąg Rusiec, wodociąg Kleszczów**).

Studnie publiczne i poidelka

Studnie publiczne znajdują się na terenach zwodociagowanych. Są to studnie awaryjne. 21 studni publicznych w Bełchatowie jest zamkniętych przez eksploatatora (zdemontowano urządzenie pompowe z każdej studni). 3 studnie publiczne w Zelowie jest wyłączonych z eksploatacji (2 studnie nie posiadają urządzeń do pompowania wody, a 1 studnia jest uszkodzona).

W sezonie 2023 z poidelka na Pl. Narutowicza w Bełchatowie w ramach kontroli urzędowej pobrano 1 próbkę, eksploatator poidelek w ramach kontroli wewnętrznej pobrał 2 próbki. Poidelka w 2023r. zostały skontrolowane, nie wydano decyzji ani zaleceń, nie zastosowano karania mandatowego.

Instalacje wody ciepłej

W 2023 roku w ramach kontroli urzędowej pobrano 22 próbki wody ciepłej w kierunku Legionella sp. (9 próbek w szpitalach, 7 próbek w internatach, 4 próbki w młodzieżowym ośrodku socjoterapii i 2 w pokojach hotelowych)

Wszystkie pobrane próbki w ramach kontroli urzędowej odpowiadały wymaganiom sanitarnym.

W ramach kontroli wewnętrznej eksploatacy instalacji wody ciepłej w obiektach w ramach kontroli wewnętrznej pobrał 43 próbki (15 próbek w szpitalach, 4 próbki w domu seniora, 16 obiektach hotelarskich i 8 w natryskach na pływalniach).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie w związku z prowadzonym nadzorem zakwestionował 2 próbki wody pobrane w ramach kontroli wewnętrznej z następujących obiektów:

- XII Oddział Kardiologiczny PAKS w Bełchatowie ul. Czapliniecka 123 w Bełchatowie (korzystający z instalacji wody ciepłej Szpitala Wojewódzkiego w Bełchatowie.) - $>1,0 \times 10^2$ jtk/100 ml
- Hotel Solpark ul. Sportowa 3 w Kleszczowie – 780 jtk/100 ml

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie wydał oceny stwierdzające średnie skażenie instalacji wody ciepłej pałeczkami *Legionella* sp. oraz

skierował do eksploatorów instalacji pisma zobowiązujące do podjęcia stosownych działań naprawczych i poboru kolejnych próbek wody.

Na podstawie przedstawianych sprawozdań z badań przeprowadzonych po działaniach naprawczych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie stwierdził poprawę jakości wody i brak skażenia bakteriami *Legionella* sp. instalacji wody ciepłej w ww. obiektach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie w 2023r. mając na względzie bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu bełchatowskiego skierował do gmin/miast, administratorów budynków, eksploatorów wodociągów, zarządców/właścicieli: hoteli, internatów, DPS-ów, basenów i szpitali pismo o wzmożeniu nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz jakością wody ciepłej. W złączeniu przekazał informację o dokumencie opracowanym przez Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska Naturalnego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny – Państwowego Instytutu Badawczego we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym pt.: Zalecenia dotyczące ponownego otwierania budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego po wydłużonym przestoju lub ograniczonej eksploatacji, w ramach działań zapobiegających zakażeniom bakteriami z rodzaju *Legionella*, który dostępny jest na stronach internetowych NIZP PZH – PIB oraz GIS.

Udostępnione opracowanie zawiera wskazówki pomagające zmniejszyć zagrożenie, jakie mogą stanowić występujące w wodzie bakterie *Legionella* sp. oraz zakres podstawowych działań technicznych dla różnego typu systemów/ urządzeń lub ich elementów.

Kapieliska

W 2023r. na terenie powiatu bełchatowskiego nadzorowano 2 czynne kąpieliska śródlądowe:

- Kąpielisko na terenie OSiR „Wawrzkowizna” Wawrzkowizna 1.

Dnia 30.03.2023r. Rada Gminy Bełchatów na podstawie złożonego wniosku organizatora kąpieliska oraz jego uzupełnienia, uchwaliła „Wykaz kąpielisk na terenie gminy Bełchatów na rok 2023”. Sezon kąpielowy ustalono w okresie od 24.06.2023r. do 27.08.2023r.

Organizator powierzył zadanie prowadzenia kąpieliska podmiotowi zewnętrznemu Centrum Inicjatyw Społecznych „Multis Multum”. Dla kąpieliska został sporządzony harmonogram pobierania próbek wody, który został zatwierdzony przez PPIS w Bełchatowie. Próbkę wody zostały pobrane, a sprawozdania z badań przedłożone w tutejszej Inspekcji Sanitarnej.

Podczas kontroli sanitarnej kąpieliska przy Ośrodku Sportu i Rekreacji „Wawrzkowizna” wydano zalecenia doraźne zapewnienia sprawnego zaworu wody przy natrysku obok kąpieliska, a także przedstawienia orzeczeń lekarskich z badań profilaktycznych i do celów sanitarno-epidemiologicznych 2 ratowników oraz dokument potwierdzający prawidłowe gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi. Podczas rekontroli stwierdzono wykonanie zaleceń.

Ogółem w 2023r. pobrano **1 próbkę** wody z kąpieliska w ramach **kontroli urzędowej** (przed uruchomieniem) oraz **3 próbki** w ramach **kontroli wewnętrznej**, przeprowadzono **1 kontrolę sanitarną** zgodnie z harmonogramem oraz **2 kontrole** w związku z prośbą o interwencję (opisane w interwencjach).

Ocenę sezonową wydano dnia 03.10.2023r. W 2023r. dokonano klasyfikacji wody w kąpielisku na terenie OSiR „Wawrzkowizna” – wodę w kąpielisku sklasyfikowano jako doskonałą.

- kąpielisko Patyki w miejscowości Kolonia Łobudzice

Dnia 31.03.2022r. Rada Miejska w Zelowie uchwaliła „Wykaz kąpielisk na terenie Gminy Zelów na rok 2023” – zaplanowano sezon kąpielowy na okres od 23.06.2023r. do 03.09.2023r.

Urząd Miejski w Zelowie sporządził harmonogram pobierania próbek wody, który zatwierdził Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie.

Łącznie z kąpieliska do badań laboratoryjnych pobrano **1 próbkę** wody z kąpieliska w ramach kontroli urzędowej (przed uruchomieniem) oraz **4 próbki** w ramach kontroli wewnętrznej, przeprowadzono **1 kontrolę sanitarną** - nie stosowano karania mandatowego, decyzji oraz zaleceń nie wydawano.

Próbki wody pobrane w ramach kontroli urzędowej przez PPIS w Bełchatowie oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora w sezonie kąpielowym w 2023r. spełniały obowiązujące wymagania mikrobiologiczne.

Nie stwierdzono zanieczyszczenia wody obecnością materiałów smolistych, szkła, tworzyw sztucznych, gumy ani innych odpadów. W sezonie kąpieliskowym nie występowały sytuacje wyjątkowe i zanieczyszczenia krótkotrwałe.

Dnia 14.08.2023r. z uwagi na stwierdzenie w wodzie zakwitów sinic Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie wydał tymczasowy zakaz kąpieli w kąpielisku Patyki w Kolonii Łobudzice do czasu ustąpienia ich zakwitów. Zakaz kąpieli z uwagi na zakwit sinic obowiązywał do zakończenia sezonu kąpielowego tj. do dnia 03.09.2023r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie nie dokonał klasyfikacji wody w kąpielisku Patyki z uwagi na to, że oceniane kąpielisko zostało uruchomione w 2021r.

Łącznie z kąpielisk pobrano **9 próbek** wody do badań laboratoryjnych:

- **2 próbki** wody w ramach kontroli urzędowej przez pracowników PSSE w Bełchatowie,
- **7 próbek** wody w ramach kontroli wewnętrznej przez organizatorów kąpielisk.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

- zbiornik wodny w Szczercowie – Gmina Szczerców.

Dnia 07.06.2023r. PPIS w Bełchatowie zaopiniował pozytywnie wniosek w sprawie zgody na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na zbiorniku rekreacyjnym w Szczercowie w roku 2023.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli funkcjonowało w okresie od 08.07.2023r. do 06.08.2023r. Eksploatator w trakcie sezonu kąpielowego pobrał **2 próbki** wody w ramach kontroli wewnętrznej.

W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń.

W obiekcie przeprowadzono **1 kontrolę sanitarną**, nie stosowano karania mandatowego decyzji oraz zaleceń nie wydawano.

Obiekty użyteczności publicznej oraz środki transportu publicznego.

Ustępy publiczne

W ewidencji Stacji **55 obiektów**: **8** ustępów skanalizowanych, **29** nieskanalizowanych typu TOI-TOI oraz **18** toalet ogólnodostępnych. Skontrolowano **24 obiekty**. Łącznie przeprowadzono **30 kontroli** sanitarnych.

W tej grupie obiektów zastosowano **4** karania mandatowe, wydano **6** zaleceń doraźnych, które zostały wykonane.

Pływalnie

W ewidencji stacji na koniec 2023r. **3 baseny** kąpielowe: 2 kryte, 1 mieszany (kryto-odkryte). W stosunku do roku 2022 jedna pływalnia mieszana została zamknięta do odwołania pismem strony z dnia 16.10.2023r. (Basen przy Hotelu „Wodnik” w Słoku) i jedna pływalnia odkryta została zlikwidowana pismem strony z dnia 04.07.2023r. (Basen Kempfinówka w Bełchatowie)

Łącznie w tej grupie przeprowadzono **9 kontroli** sanitarnych, wydano 2 zalecenia, karamia mandatowego nie stosowano.

W ramach **kontroli urzędowej** pobrano **26 próbek** wody basenowej.

Zarządzający pływalniami opracowali harmonogramy poboru próbek wody na pływalniach.

W ramach **kontroli wewnętrznej** pobrano **341 próbek** wody basenowej. W przypadku pływalni przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie nie pobrano zaplanowanej liczby próbek z uwagi na remont pływalni trwający od 15.08.2023r. do 08.12.2023r.

Wydano **9 decyzji** administracyjnych: 5 dotyczące wyłączenia wanień i niecek z użytkowania do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań laboratoryjnych, 1 decyzja w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, 2 decyzje zmieniające, 1 wygaszająca.

Na koniec roku sprawozdawczego 2 obiekty oceniono jako złe pod względem higieniczno-technicznym:

- **Basen Solpark Kleszczów** z uwagi na wydaną decyzję administracyjną zobowiązującą do usunięcia nieprawidłowości z terminem realizacji 31.12.2023r.

- **Basen przy Hotelu „Wodnik” w Słoku** podczas kontroli sanitarnej przeprowadzonej w 2022r. stwierdzono nieprawidłowości i wydano polecenie doraźne. Do PSSE w Bełchatowie wpłynęło pismo informujące o przerwie w funkcjonowaniu kompleksu basenowego przy Hotelu Wodnik w Słoku do 30.11.2023r. - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie zobowiązał pismem. Elbest Sp. z o.o. do usunięcia ww. nieprawidłowości przed ponownym uruchomieniem pływalni przy Hotelu Wodnik w Słoku wraz z odnową biologiczną. Dnia 16.10.2023r. do PSSE w Bełchatowie wpłynęło kolejne pismo informujące, że pływalnia będzie zamknięta do odwołania.

Pływalnia Solpark Kleszczów w Kleszczowie

(źródło: https://infobasen.pl/basen/lozkie/Kleszczów/SOLPARK_Kleszczów.html)

Domy pomocy społecznej, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę oraz noclegownie i domy dla bezdomnych

W ewidencji Stacji ujęto **8 obiektów**. Skontrolowano **6 obiektów** (w tym jeden obiekt, który został zlikwidowany – Schronisko dla bezdomnych, ul. Czaplinska 7, Bełchatów). Przeprowadzono **12 kontroli** sanitarnych.

W tej grupie obiektów wydano **4 decyzje** administracyjne, **1 decyzję** wygaszającą (w obiekcie, który został zlikwidowany), karamia mandatowego nie stosowano, wydano **7 zaleceń** doraźnych.

W stosunku do ubiegłego roku ubył **1 obiekt**.

Hotele

W ewidencji Stacji ujęto **4 obiekty**. Skontrolowano **2 obiekty**. Przeprowadzono **3 kontrole** sanitarne.

Wydano **1** decyzję umarzającą, decyzji administracyjnych nie wydawano, karania mandatowego nie stosowano, wydano **1** zalecenie doraźne.

Inne obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie

Pod nadzorem Stacji znajduje się **9** obiektów. W 2023r. przeprowadzono **4 kontrole sanitarne**, skontrolowano 3 obiekty. Wydano **1** decyzję administracyjną, **1** decyzję wygaszającą, nie zastosowano karania mandatowego. Wydano również **2 zalecenia** doraźne. Obiekt noclegowy „Agroturystyka KIKA” Kleszczów, ul. Główna 126 - skontrolowany i opisany w interwencjach. W pozostałych obiektach zalecenia zostały wykonane.

Hotel Dwór Słupia (źródło: www.dwor.slupia.pl)

Zakłady fryzjerskie

Pod nadzorem stacji znajdują się **133** zakłady fryzjerskie. Skontrolowano **53** obiekty. Przeprowadzono **67 kontroli**.

Wydano **22** zalecenia doraźne, które nie zostały wykonane w jednym salonie fryzjerskim (dotyczy przedstawienia do wglądu orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych właścicielki serwującej napoje). **Wydano 5** decyzji administracyjnych, **2** decyzje umarzające, **4** karania mandatowe na łączną kwotę **750 zł** oraz **1** upomnienie.

Zakłady kosmetyczne

W ewidencji Stacji na koniec roku sprawozdawczego **82** obiekty. Skontrolowano **56** obiektów, przeprowadzono **71 kontroli**.

Wydano **8** decyzji administracyjnych, **5** decyzji umarzających oraz **1** decyzję wygaszającą. Wydano **37** zaleceń doraźnych, które zostały wykonane.

W tej grupie obiektów nałożono **1** mandat karny na kwotę **150 zł**.

Zakłady tatuażu

W ewidencji stacji znajdują się **3** zakłady tatuażu. Nie skontrolowano żadnego obiektu. Nie wydano decyzji administracyjnej oraz nie zastosowano karania mandatowego, nie wydano zaleceń doraźnych.. W stosunku do ubiegłego roku ubył **1** obiekt.

Zakłady odnowy biologicznej

W ewidencji Stacji ujęto **19** obiektów. Skontrolowano **5** obiektów. Przeprowadzono **9 kontroli** sanitarnych. Wydano **5** zaleceń doraźnych: w jednym obiekcie nie sprawdzono wykonania zaleceń – obiekt został zlikwidowany, w jednym obiekcie zalecenia zostały wykonane częściowo, a w pozostałych zostały wykonane.

Inne zakłady w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu

W ewidencji Stacji ujęto **15** obiektów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu. Skontrolowano **6** obiektów. W tej grupie przeprowadzono **11 kontroli**. Nie wydano decyzji administracyjnych, wydano **8** zaleceń. W jednym zakładzie zalecenia nie zostały wykonane. Zastosowano **1** karanie mandatowe o wysokości 200 zł.

Dworce i stacje kolejowe

W ewidencji stacji znajdują się **2** obiekty. Nie skontrolowano żadnego obiektu. Nie wydano decyzji administracyjnej oraz nie zastosowano karania mandatowego, nie wydano zaleceń doraźnych.

Tereny rekreacyjne

W ewidencji stacji 112 piaskownic, 61 obiektów małej infrastruktury oraz 3 tężnie. Łącznie w tej grupie znajdują się **176** obiektów. W tej grupie obiektów nie przeprowadzono kontroli. Nie wydano decyzji administracyjnej oraz nie zastosowano karania mandatowego.

Cmentarze

W ewidencji Stacji ujęto **23** cmentarze.

W 2023r. skontrolowano 1 obiekt, przeprowadzono 1 kontrolę. Nie wydano zaleceń, decyzji administracyjnych oraz nie zastosowano karania mandatowego.

Domy przedpogrzebowe

W ewidencji stacji **2** obiekty. Przeprowadzono **2** kontrole w **2** obiektach. Nie wydano zaleceń, decyzji administracyjnych oraz nie zastosowano karania mandatowego.

Inne obiekty

Pod stałym nadzorem Stacji znajduje się **129** obiektów (w tym ujęto 10 zakładów pogrzebowych, 44 apteki, 27 stacji paliw, 19 obiektów sportowych, 8 pokoi gościnnych, 18 innych obiektów użyteczności publicznej, 3 miejsca postojowe).

PGE Giganty Mocy, Pl. Narutowicza w Bełchatowie (źródło: www.gazeta.wiesci.pl)

W tej grupie obiektów skontrolowano **16** obiektów. Przeprowadzono **22** kontrole.

W łącznej sumie kontroli ujęto: 11 kontroli obiektów sportowych, 2 kontroli pokoi gościnnych, 2 kontrole stacji paliw, 5 kontroli aptek, 2 kontrole innych obiektów.

W tej grupie obiektów wydano **4 zalecenia doraźne**, wydano **3 decyzje** (1 decyzję administracyjną, 1 decyzję zmieniającą, 1 decyzję umarzającą), nie zastosowano karania mandatowego.

Autobusy

Pod nadzorem stacji znajduje się **10 przedsiębiorstw** – łącznie 163 środki transportu (w tym 105 autobusów komunikacji publicznej i 63 autobusów turystycznych).

W 2023r. nie skontrolowano tej grupy obiektów.

Samochody do przewozu chorych

Pod nadzorem stacji znajdują się **4 przedsiębiorstwa** - 8 samochodów do przewozu chorych. Skontrolowany 1 obiekt, który jest nowy – Stowarzyszenie Sztab Ratownictwa w Bełchatowie.

Samochody do przewozu zwłok i szczątków

W ewidencji stacji znajduje się 24 samochodów do przewozu zwłok i szczątków.

W roku sprawozdawczym nie skontrolowano samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Ponadto Sekcja Higieny Komunalnej przeprowadziła następujące kontrole:

Prośby o interwencję

W 2023 roku wpłynęły **63 prośby o interwencję**.

Rozpatrzone 63 prośby o interwencję (w przypadku 4 spraw prośby o interwencję wpływały dwukrotnie, a w przypadku 1 prośby siedmiokrotnie)

- **10 próśb o interwencję dotyczyło jakości wody do spożycia (z czego 1 zgłaszana była dwukrotnie)** spośród których 2 była zasadne a 8 niezasadnych
- **5 próśb o interwencję dotyczyło warunków sanitarno-porządkowych w obiektach pod stałym nadzorem stacji** spośród których 4 były zasadne i 1 niezasadna.
- **1 prośba o interwencję dotyczyła kąpieliska Patyki** – prośba była zasadna
- **47 próśb o interwencję dotyczyło posesji** (dot. m.in. występowania szczurów, występowania insektów, nieprzyjemnych zapachów i bałaganu w mieszkaniu a także bioodpadów) - spośród których 18 było zasadnych.

Wydano 2 decyzje administracyjne, 1 decyzję umarzającą, 1 decyzję zmieniającą, 11 zaleceń doraźnych, nałożono 5 mandatów na kwotę 1400 zł. Przeprowadzono 48 kontroli sanitarnych, wydano 3 postanowienia o wyznaczenie nowego terminu a także 4 zawiadomieniami przekazano sprawy do załatwienia zgodnie z właściwościami (Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim, Powiatowemu Inspektorowi Weterynarii, Urzędowi Gminy Bełchatów - dwukrotnie)

Ponadto kontynuowano **1 interwencję z poprzedniego roku**

Akcja Posesja

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie skierował pismo do gmin i miast powiatu bełchatowskiego, w którym przypomniał o konieczności stałego monitoringu czystości i porządku, prowadzenia systematycznych działań porządkowych na terenie gmin i miast a także poinformował o planowanych wspólnych kontrolach sanitarnych w zakresie czystości i porządku na terenie gmin/ miast, ciągów komunikacyjnych i pieszych, parków oraz parkingów.

W ramach akcji posesja pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bełchatowie przeprowadzili 5 kontroli sanitarnych. Kontrolami zostały objęte tereny: Gminy Szczerców, Gminy Drużbice, Gminy Bełchatów, Gminy/Miasta Żelów i Miasta Bełchatów.

Kontrolami objęto ciągi komunikacyjne i piesze, drogi dojazdowe, skwery, tereny rekreacyjne i tereny zielone. W przypadku stwierdzenia niewłaściwego stanu porządkowego posesji zobowiązywano poszczególne urzędy do wyegzekwowania od właścicieli ich uporządkowania.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 473 kontrole (83 kontrole - pobory próbek wody, 390 kontroli sanitarnych).

Sekcja HK nadzorowała ogółem 744 obiekty (stan na 31.12.2023r.):

- 31 urządzeń do zaopatrywania ludzi w wodę do spożycia – (16 wodociągów, 15 innych podmiotów zaopatrujących w wodę) i 24 studnie publiczne oraz 2 poidełka (w 2023r. skontrolowano: 16 wodociągów, 14 innych podmiotów zaopatrujących w wodę),
 - 1 ujęcie wody źródlanej – skontrolowano,
 - 1 zaplecze Szpitala Wojewódzkiego w Bełchatowie – skontrolowano,
 - 1 zaplecze XII Oddziału Kardiologicznego PAKS w Bełchatowie – skontrolowano,
 - 1 zaplecze Kliniki Wolmed – Dubie - skontrolowano,
 - 2 kąpieliska – skontrolowano,
 - 667 obiektów - skontrolowano 255 obiektów,
 - 4 przedsiębiorstwa - 8 samochodów do przewozu chorych – skontrolowano jeden,
 - 10 przedsiębiorstw - 168 środków transportu osobowego – nie skontrolowano
- Ponadto Sekcja Higieny Komunalnej nadzorowała 3 sieci wodociągowe, których ujęcia zlokalizowane są poza terenem powiatu bełchatowskiego.

W 2023r. w ramach kontroli urzędowej pobrano 252 próbki wody:

- 197 próbek wody z wodociągów i innych podmiotów zaopatrujących w wodę,
- 5 próbek wody źródlanej i mineralnej,
- 26 próbek wody dot. pływalni,
- 2 próbki wody z kąpieliska,
- 22 próbki wody ciepłej w kierunku Legionella Sp.

Wydano 90 decyzji merytorycznych (w tym 36 zobowiązujące, 10 umarzających wszczęte postępowanie administracyjne, 4 zmieniające termin wykonania, 4 decyzje zatwierdzające system jakości prowadzonych badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 4 w związku z wydaniem pozytywnej opinii higienicznej na użyte materiały i wyroby, 5 dot. unieruchomienia (pływalnie), 8 dot. warunkowej przydatności wody do spożycia, 4 dot. braku przydatności wody do spożycia, 10 decyzji na przeprowadzenie ekshumacji, 5 dot. zezwolenia na wywóz zwłok za granicę).

Wydano 1 upomnienie.

Wydano 155 postanowień:

- 13 dot. imprez masowych,
- 15 dot. sprowadzenia zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy,
- 7 postanowień o zmianie terminu załatwienia sprawy,
- 112 postanowień o włączeniu dokumentu do akt,
- 1 dot. oczywistej omyłki
- 7 dot. regulaminów gmin

Łącznie w 2023 r. nałożono 17 mandatów karnych na kwotę 3400 zł.

IV. DZIAŁANIA W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

Na 324 obiekty znajdujące się w ewidencji Higieny Pracy w roku 2023 przeprowadzono 131 kontroli oraz:

- 2 postępowania w związku z podejrzeniem choroby zawodowej,
- 7 kontroli dotyczących produktów kosmetycznych,
- 1 kontrola w zakresie poboru prób kosmetyków.

Wydano ogółem 26 decyzji administracyjnych (merytoryczne – jedna decyzja może zawierać jednocześnie kilka n/w nakazów), w tym:

- ✓ przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych – 5;
- ✓ obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych (hałasu, pyłu) – 6;
- ✓ prowadzenia lub uzupełnienia rejestru/kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia – 5;
- ✓ poinformowania pracowników o wynikach pomiarów czynników szkodliwych – 5;
- ✓ wycofania z obrotu produktów kosmetycznych – 1;
- ✓ dotyczących pomieszczeń higieniczno-sanitarnych – 6;

W ogólnej liczbie decyzji uwzględnione są również decyzje dotyczące chorób zawodowych:

- decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej – 0;
- decyzja o braku stwierdzenia choroby zawodowej – 6;

oraz 13 decyzji płatniczych.

W wyniku obniżenia przekroczeń czynników szkodliwych uzyskano poprawę warunków pracy dla 36 pracowników poprzez:

- a) konserwację i wymianę przestarzałego parku maszynowego,
- b) zmniejszenie czasu pracy,
- c) rotację pracowników,

Do zakładów pracy, w których występują najlepsze warunki pracy, jak również warunki socjalno – sanitarne należą między innymi:

- 1) Epicom Sp. z o.o. - Bogumiłów, ul. Ekologiczna 17.
- 2) Kobzareno Sp. z o.o. - Żłobnica, ul. Milenijna 2
- 3) FENIX Sp. z o.o. Bełchatów, ul. Czapliniecka 148
- 4) Majami Sp. z o.o. Bełchatów, ul. Św. A. Chmielowskiego 8.
- 5) Colep Consumer Products Polsk Sp. z o. o. w Kleszczowie, ul. Przemysłowa 10.

Zakłady pracy, w których występują największe przekroczenia normatywów higienicznych:

- 1) PGE G i E K SA Oddział KWB Bełchatów – hałas,
- 2) PGE G i E K SA Oddział Elektrownia Bełchatów S.A. w Rogowcu – hałas,

- 3) PTS BETRANS Sp. z o.o. Bełchatów – hałas, wibracja ogólna,
- 4) TZMO „Tkalnie Zelów” S.A. w Zelowie – hałas,
- 5) Bestgum Polska Sp. z o. o. w Rogowcu – hałas,
- 6) Eko-Świat P.P.H. Bogumiłów – mikroklimat gorący, promieniowanie optyczne.

Na terenie powiatu bełchatowskiego odnotowano 17 zakładów, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych, natomiast liczba pracowników pracujących w przekroczeniach wynosi 575.

Choroby zawodowe

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, prowadzą również postępowanie administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych.

Postępowanie w sprawie chorób zawodowych w 2023r. prowadzone było w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych¹ oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób²

W 2023r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bełchatowie wpłynęło 1 zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej. Przeprowadzono 2 postępowania wyjaśniające w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby zawodowej oraz sporządzono 2 karty oceny narażenia zawodowego.

Wydano 6 decyzji administracyjnych, nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową, natomiast wydano 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W roku 2023 pracownicy realizujący zadania w zakresie Higieny Pracy prowadzili czynności tj. :

- 1) Nadzór nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 wynikający z Konwencji Narodów Zjednoczonych o zawalczeniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi.

Pod nadzorem PSSE Bełchatów znajduje się 27 zakładów stosujących prekursory kat. 2 i 3. Kontrolę przeprowadzono w 2 zakładach, w których stosowane są prekursory kat. 2 i 3 np. toluen, aceton, kwas siarkowy, MEK (metyloetyloketon), kwas solny, nadmanganian potasu. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż nie stwierdzono naruszeń obowiązujących przepisów.

- 2) Nadzór nad przygotowaniem pracodawców do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032”.

Na terenie powiatu nie ma zarejestrowanych firm zajmujących się usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.

W roku 2023 na terenie powiatu bełchatowskiego prowadzone były prace związane z usuwaniem, bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest przez firmy z innego terenu, które zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia M. G. P. i P. S. z dnia 02.04.2004r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest mają obowiązek zgłoszenia tychże prac do PPIS na terenie którym

¹Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. u. z 2022, poz. 1836)

² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002r. w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz. U. z 2013r., poz. 1379 z późn. zm.)

będą wykonywane prace. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bełchatowie wpłynęło 14 zgłoszeń.

- 3) Prowadzenie działań kontrolnych oraz edukacyjnych w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Pod nadzorem PPIS w Bełchatowie jest 39 obiektów w których występują czynniki rakotwórcze lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – przeprowadzono 14 kontroli – nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 4) Prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie chorób zawodowych.

W 2023r. wydano 6 decyzji administracyjnych przeprowadzono 2 postępowania wyjaśniające w związku z podejrzeniem choroby zawodowej oraz sporządzono 2 karty oceny narażenia zawodowego. W związku z powyższym nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową, natomiast wydano 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Higiena Pracy podczas kontroli prowadziła następujące działania edukacyjne:

- a) informowano pracodawcę o zagrożeniach zdrowia spowodowanych środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi,
- b) pozostawiono w zakładzie materiały oświatowe w zakresie profilaktyki środków zastępczych (ulotki dotyczące dopalaczy),
- c) wskazano na wykorzystanie w celu podniesienia wiedzy w przedmiotowym zakresie tematyki szkoleń przekazanych przez WSSE w Łodzi.

W ramach realizacji zadań z zakresu oświaty zdrowotnej informowano i ostrzegano o ryzyku zdrowotnym związanym z używaniem wyrobów tytoniowych. Celem akcji informacyjnych było zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia wyrobów tytoniowych.

W ramach bieżącego nadzoru w roku 2023 prowadzono działania edukacyjne w zakresie zdrowe i bezpieczne miejsce pracy pod hasłem „Dźwigaj z głową”.

Sekcja Higieny Pracy rozpatrywała prośby o interwencję dotyczące m.in. warunków pracy oraz wprowadzanych produktów biobójczych.

V. DZIAŁANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

W roku 2023 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu bełchatowskiego znajdowało się 973 zakłady, skontrolowano 314, zatwierdzono 48, przeprowadzono ogółem 521 kontroli, w tym 97 kontrole interwencyjne i tematyczne w ramach systemu RASFF.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 194 zakłady.

W roku sprawozdawczym zakwalifikowano do kategorii:

- niskiego ryzyka – 251 zakłady,
- średniego ryzyka – 203 zakładów,
- wysokiego ryzyka - 519 zakładów.

Ogółem wydano 89 decyzji administracyjnych (merytorycznych).

Wydawano 2 decyzje unieruchomienia całego zakładu (baru) i 2 decyzje unieruchomienia części zakładu (sklep przy stacji paliw), w związku z brakiem przydatności wody do spożycia.

Decyzji zakazu wprowadzania produktu do obrotu - nie wydawano.

Nałożono ogółem 80 mandatów karnych na sumę 21700,00 zł.

Wniosków do Sądu Grodzkiego z uwagi na udaremnianie działań inspekcji, - nie wydawano. Skierowano 9 wniosków o ukaranie do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego:

- działalność prowadzona poza zakresem decyzji zatwierdzającej (1),

- nieprawidłowa prezentacja i reklama suplementów diety (4) i produktów spożywczych (1),
- wprowadzanie do obrotu żywności niedozwolonej w placówkach oświaty (1),
- sprzedaż ziarna na cele spożywcze mającego inne przeznaczenie (2).

Ogółem przeprowadzono **521** kontroli.

OCENA BEZPIECZEŃSTWA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH KRAJOWYCH

W roku **2023** przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu:

- ogółem **190** próbek,
 - pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano **102** próbki, (w tym **5** próbek pochodzących z Unii Europejskiej - UE pobranych w zakładzie produkcji przypraw Vega Dry koperek suszony), nie kwestionowano,
 - pod względem parametrów chemicznych zbadano **83** próbki (w tym **8** próbek pochodzących z Unii Europejskiej), próbek nie kwestionowano,
 - **5** próbek oceniono wyłącznie pod względem znakowania (kawa rozpuszczalna, kaszka dla dzieci, mleko początkowe, mleko następne, żywność medyczna NUTRIDRINK), próbek nie kwestionowano.

W ramach urzędowej kontroli żywności (poza planem) pobrano do badań 3 próbki:

- 1 suplement diety EREKTON w kierunku obecności substancji zabronionych i niedeklarowanych aktywnych farmakologicznie,
 - 1 czekolada mleczna w kierunku WWA,
 - 1 kawa rozpuszczalna w kierunku samego znakowania w PSSE Bełchatów
- próbek nie kwestionowano.

W roku 2023 kwestionowano 1 próbkę :

- z zakresu mikrobiologii (próbka filet z kurczaka za obecność bakterii Salmonella spp identyfikacja serologiczna Salmonella Enteritidis 1 z 5 próbek). Próbkę umieszczono w systemie RASFF oraz przeprowadzono postępowanie wyjaśniające.

Ponadto stwierdzono nieprawidłowe znakowanie suplementu diety (próbka pobrana w kierunku zawartości witamin i związków mineralnych WITAMAX. Stwierdzono zaniżoną zawartość witaminy D w stosunku do wartości deklarowanej). Przekazano sprawę do właściwego terenowo PSSE w Piasecznie z/s Chylice.

Do PSSE w Dębicy skierowano pismo informacyjne o nieprawidłowym znakowaniu suplementu diety pn. Erektion (nieprawidłowość dotyczyła niezgodności w treści ostrzeżenia ujętego w Uchwale Zespołu ds. Suplementów diety) do wiadomości i wykorzystania służbowego.

OCENA BEZPIECZEŃSTWA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH Z IMPORTU

W **2023** roku zbadano ogółem **6** próbek środków spożywczych z importu. Badania przeprowadzono w kierunku fizyko – chemicznym. Próbek nie kwestionowano.

NADZÓR NAD OBIEKTAMI PRODUKCJI I OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W **2023**r. zewidencjonowano:

- 1 wytwórnia materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 37 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (3 hurtownie i 34 sklepy).

Skontrolowano wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, którą oceniono. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w obiekcie obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nieprawidłowości nie stwierdzono

Do badań laboratoryjnych pobrano 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością: łożatka/szpatułka 1UE kontrola urzędowa, szklanki różowe 1 UE w ramach monitoringu z miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Próbek nie kwestionowano. Badania wykonane w kierunku:

- migracji amin aromatycznych (łożatka/szpatułka),
- migracji ołowiu i kadmu (szklanki różowe).

NADZÓR NAD OBIEKTAMI PRODUKCJI, KONFEKCJONOWANIA I OBROTU KOSMETYKAMI

W 2023 r. zewidencjonowano :

- 2 zakłady produkujące i konfekcjonujące produkty kosmetyczne,
- 4 obiekty obrotu produktami kosmetycznymi tj.: sklepy oferujący wyłącznie produkty kosmetyczne.

Kontrole w zakładach przeprowadzane są przez pracowników Sekcji Higieny Pracy i Higieny Dzieci i Młodzieży oraz pobierane są próbki produktów kosmetycznych.

OCENA JAKOŚCI ZDROWOTNEJ WYWOŻONEJ I PRZYWOŻONEJ Z ZAGRANICY ŻYWNOCI ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOCIĄ

Kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością **importowanych** –przeprowadzono 7 kontroli.

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych **eksportowanych** do krajów trzecich oceniano 186 partii wyrobów cukierniczych i przypraw.

Na podstawie kontroli dokumentacji - wydano 152 świadectwa jakości zdrowotnej żywności wywożonej za granicę (do państw trzecich).

Decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu partii środków spożywczych importowanych/eksportowanych – **nie wydawano**.

Ogółem w ramach kontroli granicznej przeprowadzono 159 kontroli sanitarnych.

KONTROLA PRAWIDŁOŚCI ZNAKOWANIA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH.

W 2023r. dokonano oceny prawidłowości znakowania środków spożywczych:

- 5 próbek oceniono **wyłącznie** pod względem znakowania, próbek nie kwestionowano.
- 85 próbek środków spożywczych krajowych pod względem znakowania (zbadanych w innych kierunkach). Próbek nie kwestionowano
- 3 próbki środków spożywczych z **importu** pod względem znakowania (zbadanych w innych kierunkach). Próbek nie kwestionowano
- 6 próbek środków spożywczych z Unii Europejskiej pod względem znakowania (zbadanych w innych kierunkach). Kwestionowano 1 próbkę suplementu diety (próbka pobrana w kierunku zawartości witamin i związków mineralnych WITAMAX, stwierdzono zaniżoną zawartość witaminy D w stosunku do wartości deklarowanej). Przekazano sprawę do właściwego terenowo PSSE w Piasecznie z/s Chylice.

NADZÓR NAD ŚRODKAMI SPOŻYWCZYMI SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA I SUPLEMENTAMI DIETY

W toku przeprowadzonych kontroli sanitarnych oceniono prawidłowość znakowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia i suplementów diety. Łącznie oceniono znakowanie 27 suplementów diety w sklepach spożywczych. Ponadto oceniono pod względem

prawidłowości składu, prezentacji i reklamy 44 suplementy diety oferowane do sprzedaży za pośrednictwem stron internetowych.

W roku 2023r w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w 2022 roku dotyczącym suplementu diety **REVITEN FORTE** (który był oferowany do sprzedaży na portalu aukcyjnym Allegro), został skierowany wniosek o nałożenie kary pieniężnej do WSSE w Łodzi. W wyniku oceny prezentacji oferowanych produktów stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy prawa żywnościowego. Właścicielka firmy prowadziła działalność bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Prowadzono postępowania administracyjne dotyczące suplementów diety:

- pn. **URINOL PRO** oferowanego na portalu aukcyjnym Allegro. W wyniku oceny prezentacji oferowanego produktu stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy prawa żywnościowego. Analiza treści zamieszczonych na stronie internetowej w zakresie prezentacji i reklamy suplementów diety naruszała przepisy w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. Kontrola sprawdzająca nie wykazała nieprawidłowości. Skierowano wniosek o nałożenie kary pieniężnej do WSSE w Łodzi.
- pn. **Parazytek** oferowanego poprzez media społecznościowe- Facebook. W wyniku oceny prezentacji oferowanego produktu stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy prawa żywnościowego. Analiza treści zamieszczonych na stronie internetowej w zakresie prezentacji i reklamy suplementów diety naruszała przepisy w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, a także nie wykazała danych szczegółowych oraz ostrzeżeń zdrowotnych, których podanie jest obowiązkowe. Kontrola sprawdzająca nie wykazała nieprawidłowości. Skierowano wniosek o nałożenie kary pieniężnej do WSSE w Łodzi.
- pn. **Parasine Plus** oraz **Parazit-ex** oferowanych poprzez media społecznościowe- Facebook. W wyniku oceny prezentacji oferowanych produktów stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy prawa żywnościowego. Analiza treści zamieszczonych na stronie internetowej w zakresie prezentacji i reklamy suplementów diety naruszała przepisy w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, a także nie wykazała danych szczegółowych oraz ostrzeżeń zdrowotnych, których podanie jest obowiązkowe. Kontrola sprawdzająca nie wykazała nieprawidłowości. Skierowano wniosek o nałożenie kary pieniężnej do WSSE w Łodzi.

KONTROLA PRAWIDŁOWOŚCI STOSOWANIA SUBSTANCJI DODATKOWYCH

W roku 2023 nie stwierdzono nieprawidłowości w stosowaniu substancji dodatkowych w nadzorowanych zakładach produkcyjnych, sprawdzano przychód i rozchód substancji dodatkowych stosowanych w zakładach.

W kierunku badania substancji dodatkowych w 2023r. pobrano 11 próbek żywności, których nie kwestionowano.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO (W TYM RÓWNIEŻ PRAWIDŁOWOŚCIĄ DOKUMENTACJI WYMAGANEJ PRZEPISAMI WETERYNARYJNYMI) STOSOWANYCH DO PRODUKCJI W NADZOROWANYCH ZAKŁADACH

W analizowanym roku 2023 zewidencjonowano 178 sklepów ze sprzedażą mięsa i jego przetworów.

W nadzorowanych zakładach prowadzono nadzór nad środkami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego oraz prawidłowością wymaganej dokumentacji. W 13 sklepach ze sprzedażą mięsa i jego przetworów stwierdzono m.in. :

- brak bieżącej ciepłej i zimnej wody do mycia rąk i drobnego sprzętu,
- niewłaściwy stan techniczno – sanitarny pomieszczeń i sprzętu.

W związku z powyższym wydano 21 decyzji administracyjnych. Ponadto w sklepach oferujących do sprzedaży mięso i jego przetwory nałożono 9 mandatów karnych.

Karanie mandatowe stosowano między innymi z uwagi na:

- występowanie w obrocie handlowym środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy w sklepach,
- niewłaściwe eksponowanie środków spożywczych bez opakowań

NADZÓR NAD PRAWIDŁOWOŚCIĄ POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI KUCHENNYMI I CATERINGOWYMI POCHODZĄCYMI Z OBIEKTÓW ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ORAZ UBOCZNYMI PRODUKTAMI ZWIERZĘCYMI POCHODZĄCYMI Z OBIEKTÓW OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

W 2023r. przeprowadzono kontrole sanitarne w zakresie postępowania z odpadami kuchennymi i cateringowymi pochodzącymi z obiektów żywienia zbiorowego oraz z ubocznymi produktami zwierzęcymi pochodzącymi z obiektów obrotu żywnością. W zakładach zapewniono prawidłowe usuwanie odpadów kategorii III, opracowane są procedury postępowania z odpadami kat. III, na podstawie których produkty wycofane z obrotu odbierane były przez firmy utylizacyjne.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMU RASFF I RAPEX

W ramach systemu RAPEX nie przeprowadzono kontroli sanitarnych w obiektach wprowadzających do obrotu środki chemiczno – kosmetyczne z uwagi na brak powiadomień informacyjnych.

W ramach systemu RASFF przeprowadzono kontrole akcyjne w liczbie 99 w celu wycofania z obrotu handlowego środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością wymienionych w powiadomieniach alarmowych i informacyjnych.

Kontrole akcyjne przeprowadzono w związku z następującymi produktami:

1. Produkt pn. soczewica czerwona 400 g, identyfikacja partii 05, najlepiej spożyć przed: 01.2024. Dot. stwierdzenia przekroczenia NDP pozostałości pestycydu- piryminyfosu metylowego.
2. Produkt pn. Propollen plus suplement diety, 60 tabletek, numer partii 01072022, data minimalnej trwałości 07.2024. Dot. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów pirolizydynowych.
3. Produkt pn. suplement diety, Herbs, Tymianek i Podbiał, masa netto 30g (12 pastylek), numer partii: 31722 i 31822, data minimalnej trwałości 09.2024. Dot. stwierdzenia wysokiego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych.
4. Produkt pn. pistacje łuskane BIO 75 g, oraz pistacje łuskane 150 g BIO, data minimalnej trwałości 31.08.2023, nr partii: 925-xxxxxxx, 1026-xxxxxxx, 1069-xxxxxxx, 9-xxxxxxx,

- 86-xxxxxx, 161-xxxxxx, 261-xxxxxx, 297-xxxxxx, 452-xxxxxx. Dot. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu aflatoksyn B1, B2, G1 i G2.
5. Produkt pn. Helio Popcorn ziarno, Ziarno do przechowywania popcornu, 250 g, nr partii: 2 26117, data minimalnej trwałości: 03/2024, kraj pochodzenia: Argentyna. Dot. stwierdzenia wysokiego poziomu alkaloidów tropanowych.
 6. Produkt pn. Yerba Mate Energia Guarana i Żeń- Szeń 150 g, nr partii: L220902, data minimalnej trwałości 18.01.2024. Dot. stwierdzenia benzo(a)pirenu na poziomie $11,7 \pm 2,3 \mu\text{g/kg}$ oraz sumy 4 WWA na poziomie $77,9 \pm 15,6 \mu\text{g/kg}$.
 7. Produkt pn. Guarana proszek mielone nasiona Witpak, 100g, nr partii: 0660808223, data minimalnej trwałości 31.01.2024r. Dot. stwierdzenia benzo(a)pirenu na poziomie $11,7 \pm 2,3 \mu\text{g/kg}$ oraz sumy 4 WWA na poziomie $77,9 \pm 15,6 \mu\text{g/kg}$.
 8. Produkt pn. Valio PROfeel protein snack 150 g, kod kreskowy 6408432201850, data minimalnej trwałości: 18.02.2023, 25.02.2023, 04.03.2023, 11.03.2023, 18.03.2023, 25.03.2023, 01.04.2023, 08.04.2023, 15.04.2023, 22.04.2023. Dot. stwierdzenia przez konsumenta pleśni.
 9. Produkt pn. części kurczaka, nr partii 0405231, termin przydatności do spożycia 01-02.02.2023. Dot. wykrycia obecności Salmonella Enteritidis w 1 z 5 próbek skórek z szyjek kurcząt.
 10. Produkt pn. części kurczaka, nr partii 0504232, termin przydatności do spożycia 07-08.02.2023. Dot. wykrycia obecności Salmonella Enteritidis w 1 z 5 próbek skórek z szyjek kurcząt.
 11. Produkt pn. części kurczaka, nr partii 0602231, termin przydatności do spożycia 11-13.02.2023, oraz nr partii 0605231, termin przydatności do spożycia 15-16.02.2023. Dot. wykrycia obecności Salmonella Enteritidis w 1 z 5 próbek skórek z szyjek kurcząt.
 12. Produkt pn. bambusowe talerze dziecięce, nr partii: 5211885. Dot. stwierdzenia migracji formaldehydu w produkcie.
 13. Produkt pn. części kurczaka, nr partii 0803231, termin przydatności do spożycia 27-28.02.2023. Dot. wykrycia obecności Salmonella Enteritidis w 1 z 5 próbek skórek z szyjek kurcząt.
 14. Produkt pn. ekologiczny Popcorn 400 g, data minimalnej trwałości 30/09/2024, o numerach partii: -23-xxxxxx, -80-xxxxxx. Dot. wykrycia aflatoksyn (suma aflatoksyn B1+B2+G1+G2).
 15. Produkt pn. szarpak do maszynki, nadruk o treści S-8/SZ RE-9108, pochodzącego z Polski. Dot. stwierdzenia znaczących zmian organoleptycznych.
 16. Produkt pn. LipiActive CH, tabletki, s. 3740122 z datą minimalnej trwałości 12.2023r. Dot. wycofania produktu z obrotu i zakazującym wprowadzania do obrotu suplementu diety.
 17. Produkt pn. filet z indyka, termin przydatności do spożycia (05.04.2023). Dot. stwierdzenia obecności pałeczek Salmonella Typhimurium w 2 próbkach z 5.
 18. Produkt pn. kiełbasa surowa metka- cebulowa, nr partii 05.04.2023. Dot. stwierdzenia wykrycia obecności Salmonella spp w 25 g produktu.
 19. Produkt pn. herbata Loyd Earl grey nr partii: L18102213 A, kraj pochodzenia: Polska. Dot. stwierdzenia przekroczenia NDP poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych.
 20. Produkt pn. herbata Loyd Earl grey, nr partii: L18102213 A, kraj pochodzenia: Polska. Dot. stwierdzenia przekroczenia NDP poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych.
 21. Produkt pn. Rumianek herbata ziołowa Posti, nr partii: L011 z datą minimalnej trwałości 04.2025. Dot. stwierdzenia przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych.
 22. Produkt pn. Rumianek herbata ziołowa Posti, o numerze partii L010 i dacie minimalnej trwałości 03.2025. Dot. stwierdzenia przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych na poziomie $648 \pm 98 \mu\text{g/kg}$.

23. Produkt pn. frytura gastronomiczna Yes Chef 10 L. Dot. stwierdzenia przekroczenia maksymalnego poziomu estrów glicydolu.
24. Produkt pn. Parazytek, nr partii 2303,2905,3003. Dot. reklamy suplementu diety.
25. Produkt mięso drobiowe, Nr partii 1/139/23/188, termin przydatności do spożycia 26.05.2023. Dot. stwierdzenia obecności Salmonelli infantis.
26. Produkt pn. Echinacea, nr partii B251352, data minimalnej trwałości 07/25. Dot. nieoznakowanego napromieniowania suplementu diety.
27. Produkt pn. płatki żytnie Lubella, data minimalnej trwałości/ numer partii 25.11.2023 0148 L211253L G32. Dot. przekroczenie NDP akryloamidu.
28. Produkt pn. DXN Lion's Mane, 36 g, nr partii: TLBA220150, data minimalnej trwałości 10/2025. Dot. nieautoryzowanej nowej żywności soplówki jeżowatej w suplemencie diety.
29. Produkt pn. truskawki mrożone, Dot. przekroczenia NDP pozostałości pestycydu (propargitu).
30. Produkt pn. Łyżka kuchenna Valdinox Mistrz kuchni, nr partii: KZ/21/052, kod kreskowy 590750810836. Dot. przekroczenia w produkcie dopuszczalnego poziomu pierwszorzędnych amin aromatycznych.
31. Produkt pn. Aliness, ALPHA GPC 300 mg, 60 kapsułek. Dot. nieautoryzowanej nowej żywności alfosceran choline (α -GPC).
32. Produkt pn. oregano, nr partii 842704233, data minimalnej trwałości 30.04.2025. Dot. przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych.
33. Produkt pn. słonecznik łuskany, nr partii: BG22/EPBG2-JUN5, z datą minimalnej trwałości 15.06.2024. Dot. przekroczenia NDP ochratoksyny A.
34. Produkt pn. Gnocchi Schne- Frost 2500 g, nr artykułu 5116, data minimalnej trwałości 02/2025, nr partii L3323. Dot. możliwej obecności fragmentów metalu w produktach mrożonych ziemniaczanych.
35. Produkt pn. Zestaw naczyń bambusowych. Dot. stwierdzenia w sprzedaży internetowej produktu nieprawidłową zawartość w składzie bambusa.
36. Produkt pn. mak niebieski, nr partii SAM22/EXGHP, z datą minimalnej trwałości 30.05.2024. Dot. przekroczenia NDP pozostałości pestycydu- chlorpiryfosu.
37. Produkt pn. NMN z Resweratolem 300 mg, 30 kapsułek VEGE, Dot. nieautoryzowanej nowej żywności mononukleotydu β - nikotynamidowego (NMN).
38. Produkt pn. Balsam jerozolimski forte, produkty bonifraterskie, 200 ml, nr partii 220803, data minimalnej trwałości 08.2024. Dot. rozbieżności pomiędzy opakowaniem produktu, a jego rzeczywistą zawartością.
39. Produkt pn. Balsam Jerozolimski dla dzieci, 200 ml, nr partii 220602 i datą minimalnej trwałości 05.2024. Dot. rozbieżności pomiędzy opakowaniem produktu, a jego rzeczywistą zawartością.
40. Produkt pn. słonecznik czarny drobny, nr partii 291122/15s, data minimalnej trwałości 31.07.2024. Dot. przekroczenia NDP pozostałości chlormekwatu.
41. Produkt pn. Aliness health'n'beauty 5-http 200 mg, 60 kapsułek. Dot. stwierdzenia niedozwolonego składnika.
42. Produkt pn. Fruits Jelly Straws Bag 300g, nr partii 2024.08.04. Dot. stwierdzenia niedozwolonych dodatków (E407 i E410).
43. Produkt pn. Aliness health'n'beauty 5-http 200 mg, 60 kapsułek. Dot. stwierdzenia niedozwolonego składnika.
44. Produkt pn. Kasza gryczana palona, nr partii 210823/035/HAAL/0632, z datą minimalnej trwałości 30.09.2024. Dot. przekroczenia NDP pozostałości pestycydu- glifosatu.
45. Produkt pn. kasza jagłana, nr partii i data minimalnej trwałości 30.09.2024. Dot. przekroczenia NDP pozostałości pestycydu- glifosatu.

46. Produkt pn. Kasza jaglana 500g, nr partii 2023.07.03 z datą minimalnej trwałości 19.09.2024. Dot. przekroczenia NDP pozostałości pestycydu- chlorpiryfosu.
47. Produkt pn. zebra cakes, Patisserie, nr partii 1K25, z datą 02.11.2023, nr partii: 1K26 z datą 03.11.2023 oraz nr partii 1K31 z datą 08.11.2023. Dot. stwierdzenia obecności pleśni.
48. Produkt pn. Majeranek, nr partii L1400164 z datą minimalnej trwałości 31.07.2026. Dot. wykrycia obecności Salmonella infantis w 1 z 5 próbek.
49. Produkt pn. Balsam Jerozolimski forte, 200 ml, nr partii 220803 z datą min trwałości 08.2024 oraz nr partii 221001 z datą 10.2024. Dot., rozbieżności pomiędzy opakowaniem produktu, a jego rzeczywistą zawartością suplementu diety.
50. Produkt pn. słonecznik czarny drobny, oznakowany nr partii 221222/09s i datą minimalnej trwałości 07.2024. Dot. przekroczenia NDP pozostałości chlormekwatu.
51. Produkt pn. mrożone liście limonki, nr partii 66135A, data minimalnej trwałości 15/05/2025, kraj pochodzenia Tajlandia. Dot. wykrycia obecności Salmonella Virchow.
52. Produkt pn. Kamala 1 kg proszek. Dot. występowania składnika mogącego stanowić zagrożenie dla zdrowia człowieka.
53. Produkt pn. suplement diety HEPATICA Serrapeptaza 250 000 IU, 60 kapsulek, nr partii 202309, data minimalnej trwałości 05.2027. Dot. stwierdzenia obecności serratiopeptydazy w składzie.

NADZÓR NAD WDRAŻANIEM ZASAD GHP/GMP I SYSTEMU HACCP W ZAKŁADACH PRODUKCJI I OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

W zakładach produkcji i obrotu żywnością sprawowany był w 2023r. bieżący nadzór nad wdrażaniem zasad GHP/GMP oraz stopniem zaawansowania wprowadzania i przestrzegania systemu HACCP, co obrazuje poniższa tabela.

Rodzaj obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji	Ilość obiektów z wdrożonym systemem HACCP	Ilość obiektów, które wdrożyły GHP/GMP
Zakłady produkcyjne	96	51	96
Obiekty obrotu żywnością	542	417	542

WSPÓLPRACA Z INSPEKCJĄ WETERYNARYJNĄ

W 2023r. współpraca z Inspekcją Weterynaryjną prowadzona była w oparciu o Porozumienie ramowe z dnia 16 października 2018 r. zawarte pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym a Głównym Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej:

- 1) do WIS w Nowym Sączu przekazano informację zwrotną dotyczącą ziarna pszenicy importowanego z Ukrainy
 - 2) przekazano do WIS w Bełchatowie informację dotyczącą wykorzystywania ziarna konopi do produkcji mieszanek dla ptaków
 - 3) przekazano do WIS w Bełchatowie informację dotyczącą wykorzystywania ziarna pszenicy z Ukrainy w gospodarstwie specjalizującym się w produkcji trzody chlewnej
- Z Inspekcji Weterynaryjnej otrzymywano informacje dotyczące:
- występowania na terenie powiatu chorób zakaźnych zwierząt (pszczoł)
 - zamknięcia zakładu produkcyjnego PAMAPOL do czasu uzyskania pozytywnych wyników badania wody

Wspólnych kontroli interwencyjnych – **nie przeprowadzono**

- Przekazywanie informacji o przypadkach zatruc pokarmowych – nie przekazywano

- Współpraca w ramach systemu RASFF - przekazano informację dotyczącą wykorzystania otrąb paszowych, które pozyskano przy czyszczeniu ziarna prosa (kasza jaglana z tego ziarna była zgłoszona do systemu RASFF)..

- **Wspólne szkolenia** - nie organizowano

- **Przekazywanie list zakładów nadzorowanych przez PIS i WIS**

Na liście zakładów nadzorowanych przez PIS i WIS znajduje się :

1. PAMAPOL S.A. ul. Wieluńska 2, Rusiec
2. MAKANI, ul. Milenijna 1, Żłobnica
3. KAMPOL, ul. Wieluńska 12 A, Rusiec
4. BROMEX Sp. z o.o., Wola Wiązowa 83, 97-438 Rusiec
5. AGROPASZ, Nowa Wola 63, 97-438 Rusiec
6. BROMEX Sp. z o.o. Bełchatów, ul. Św. A. Chmielowskiego 1
7. VEGA DRY Wola Wiązowa 83, Rusiec
8. MDM, Maliniec 5, Rusiec

Inne działania – Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Łodzi w związku z Porozumieniem Ramowym 16 listopada 2019r. pomiędzy Łódzkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym a Łódzkim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii przedstawił listy zakładów będących uprzednio pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej, które zostaną objęte nadzorem PIS zgodnie z w/w Porozumieniem oraz listy zakładów, które zostaną objęte wspólnym nadzorem PIS i IW.

WSPÓLPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLUJĄCYMI.

Współpraca z innymi inspekcjami miała miejsce przede wszystkim na gruncie codziennych działań organów urzędowej kontroli, a także poprzez wzajemne informowanie się o wynikach badań laboratoryjnych wskazujących na niewłaściwą jakość żywności, uaktualniania list obiektów będących pod wspólnym nadzorem wzajemne przekazywanie informacji i materiałów dotyczących naruszeń obowiązujących przepisów prawa ujawnionych w wyniku kontroli.

Przeprowadzono 1 kontrolę wspólnie z przedstawicielem **Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa**, pobrano próbkę ogórków w kierunku pestycydów i zanieczyszczeń biologicznych.

Wspólnie z przedstawicielem **Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska** przeprowadzono 1 kontrolę, w toku kontroli pobrano próbkę borówki amerykańskiej w kierunku pestycydów.

W ramach **współpracy z Policją** przekazano interwencje dotyczącą sprzedaży alkoholu z niewiadomego źródła.

WSPÓLPRACA Z INNYMI KOMÓRKAMI ORGANIZACYJNYMI STACJI SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNYCH

Współpracowano z Zapobiegawczym Nadzorem Sanitarnym przy opiniowaniu technologii nowych obiektów produkcji i obrotu żywnością oraz uczestniczono w odbiorach sanitarnych nowo uruchamianych obiektów i obiektów zmieniających charakter działalności.

Z Sekcją Higieny Komunalnej przeprowadzono wspólną kontrolę w związku z interwencją klienta dotyczącą odprowadzenia nieczystości płynnych w sklepie spożywczym.

Z Sekcją Oświaty przeprowadzono szkolenie dla intendentów w ramach kampanii EFSA na temat bezpieczeństwa żywności i alergenów.

VI. DZIAŁANIA W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Liczba placówek pod nadzorem: **195** w tym: **128** stałych, **67** turnusów wypoczynku letniego i zimowego.

Ogólna liczba kontroli: 167, w tym: 125 kontroli w obiektach stałych, 32 kontrole w placówkach wypoczynku zimowego i letniego, 8 na wniosek strony i 2 kontrole interwencyjne.

Ponadto przeprowadzono 2 wspólne kontrole – komórką prowadzącą był Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

Liczba załatwionych interwencji: 2 – interwencje wpływały drogą pocztową i dotyczyły:

1. Niepublicznego Żłobka – kontrolę sanitarną przeprowadzono w związku z interwencją dotyczącą możliwych nieprawidłowości w stosowaniu środków/detergentów czyszczących nieodpowiednich dla dzieci; braku właściwego sprzątnia; niewłaściwej wentylacji pomieszczeń. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Niepublicznego Przedszkola – kontrolę sanitarną przeprowadzono w związku z interwencją dotyczącą możliwych nieprawidłowości w stosowaniu środków/detergentów czyszczących nieodpowiednich dla dzieci; braku właściwego sprzątnia; niewłaściwej wentylacji pomieszczeń. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z harmonogramu przeprowadzono 125 kontroli. Poza planem przeprowadzane były kontrole: wypoczynku zimowego oraz letniego, interwencyjne oraz na wniosek strony.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2023r. nadzorem objęto organizację wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie letnich wakacji oraz zimowej przerwy międzysemestralnej, w tym stan sanitarny obiektów przeznaczonych do wypoczynku.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami organizator wypoczynku dzieci i młodzieży zobowiązany jest do dokonania zgłoszenia turnusu do elektronicznej bazy Wypoczynku Kuratorium Oświaty. W 2023r. skontrolowano 13 turnusów wypoczynku zimowego i 19 turnusów wypoczynku letniego, na 67 turnusów zgłoszonych do bazy danych MEN. We wszystkich skontrolowanych obiektach zapewniono właściwe warunki sanitarno – higieniczne.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

Rodzaj placówki		Liczba placówek								
		nowo od-danych w nowych obiektach	nowo otwartych w obiektach istniejących	tsunicyjci przeniesionych do nowych obiektów lub z rozbudowana baza	zlikwidowanych	po remontach generalnych	z nowo od-danymi obiektami sportowymi	z modernizowanymi blokami sportowymi	z nowo otwartymi blokami żywienia	z modernizowanymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Żłobki	01	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Przedszkola	02	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Szk. Podst.	03	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Gimnazja	04	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Licea	05	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Technika	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zas. Szk. Zaw.	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szk. Wyższe	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	10	0	0	2	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	11	1	3	2	2	0	0	0	0	0

W 2023r. oddano do użytku 1 nowe przedszkole:

- Muzyczno-Artystyczne Niepubliczne Przedszkole „Karolinka” w Bełchatowie, ul. Czaplinska 107 (powstało w budynku po zlikwidowanym obiekcie przedszkolnym „Akademia Małych Smoków”).

W 2023r. w Bełchatowie powstały 2 nowe szkoły podstawowe:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa Mistrzostwa Sportowego w Bełchatowie, ul. Edwardów 5 (siedziba placówki - pomieszczenia wydzielone w Szkole Podstawowej mieszczącej się w ZSP Nr 9);
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Kraina Wiedzy” w Bełchatowie, ul. Mielczarskiego 25.

W 2023r. w Bełchatowie utworzono 1 nowe liceum ogólnokształcące:

- Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego w Bełchatowie, ul. Edwardów 5 (siedziba placówki - pomieszczenia wydzielone w III Liceum Ogólnokształcącym mieszczącym się przy ul. Edwardów 5);

Obiekty istniejące, przeniesione do nowych obiektów lub pomieszczeń z rozbudowaną bazą dydaktyczną w 2023r.:

W 2023r. w jednej z placówek (szkoła policealna – TEB, ul. 1 Maja 4 w Bełchatowie) – rozbudowano bazę dydaktyczną o kolejne piętro budynku, natomiast Dom Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej został przeniesiony do Bełchatowa i zyskał siedzibę w nowo wybudowanym na potrzeby placówki nowoczesnym obiekcie przy ul. Czaplinskiej 94.

W 2023r. zlikwidowano 1 klub dziecięcy:

- Niepubliczny Klub Dziecięcy „Akademia Uśmiechu” w Bełchatowie, ul. Chmielowskiego;

W 2023r. zlikwidowano 1 przedszkole:

- Niepubliczne Przedszkole „Akademia Małych Smoków” w Bełchatowie, ul. Czaplinska 107;

Stan sanitarno – techniczny budynków.

Wszystkie budynki, w których mieszczą się placówki wychowania i nauczania utrzymane w porządku, czystości i w dobrym stanie technicznym. Organy prowadzące placówki w miarę posiadanych środków finansowych realizują na bieżąco konieczne prace remontowe zaplecza dydaktycznego i sportowego.

Wszystkie budynki, w których mieszczą się placówki nauczania i wychowania są skanalizowane, podłączone do kanalizacji centralnej lub zaopatrzone we własne zbiorniki odpływowe (szamba lub oczyszczalnie ścieków).

Warunki do utrzymania higieny osobistej.

Zostały zachowane prawidłowe standardy dostępności do urządzeń sanitarnych we wszystkich skontrolowanych żłobkach, przedszkolach oraz szkole policealnej. Nie zapewniono prawidłowych standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w skontrolowanych 4 szkołach podstawowych, 6 zespołach szkół i 1 liceum ogólnokształcącym. We wszystkich placówkach w wystarczających ilościach zapewnione są środki czystości (papier toaletowy, mydło w płynie), zapewnione są właściwe warunki do higienicznego osuszania rąk – ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk oraz środki do dezynfekcji skóry rąk.

Organizacja pobytu uczniów w szkole oraz rozkład zajęć.

W 2023r. dokonano oceny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych:

- w 25 Szkołach Podstawowych – 365 oddziałach,
- w 17 Zespołach Szkół – 249 oddziałach
- w 3 Liceach Ogólnokształcących – 68 oddziałach

Rozkład zajęć lekcyjnych był prawidłowo zestawiony w ocenianych oddziałach.

W większości szkół dzieci chodzą na 1 zmianę. Zdarza się, że niektóre klasy mają zajęcia później tzn. od godz. 10, ale nie jest to traktowane jako II zmiana.

Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych.

Oceniono dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu dzieci. Oceny dokonano w:

- 24 przedszkolach – 605 stanowisk, nieprawidłowości nie stwierdzono;
- 14 szkołach podstawowych – 446 stanowisk, nieprawidłowości nie stwierdzono;
- 6 zespołach szkół – 317 stanowisk, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Certyfikaty na sprzęt sportowy oraz na meble szkolne.

Zgodnie z aktualnymi wymogami prawa, każdy zakupiony przez szkołę sprzęt sportowy powinien posiadać odpowiedni certyfikat, co stanowi gwarancję, iż jego użytkowanie jest bezpieczne dla uczniów. Od 1997r. dyrektorzy szkół i przedszkoli zobowiązani są do zakupu sprzętu sportowego poświadczonego certyfikatem zgodności z Polską Normą. Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór w tym zakresie.

Stan sanitarno – techniczny piaskownic.

Nadzorem objęto piaskownice zlokalizowane przy przedszkolach i szkołach oraz zespołach szkół. Stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń; piaskownice zabezpieczane przed zanieczyszczeniem i dostępem zwierząt. W piaskownicach funkcjonujących piasek wymieniany, bez zanieczyszczeń.

Dodatkowe, istotne informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2023r. nie zaobserwowano większych problemów wynikających z nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania. Organy prowadzące placówek w miarę posiadanych środków finansowych realizują wymianę mebli, sprzętu sportowego, prowadzą sukcesywnie rozbudowy placówek. We wszystkich placówkach miejskich w Bełchatowie w 2023r. kontynuowano wymianę oświetlenia na nowe energooszczędne oświetlenie LED. Prowadzone są również rozbudowy placówek, remonty sal lekcyjnych czy infrastruktury sportowej (w Szkole Policealnej – TEB, ul. 1 Maja 4 w Bełchatowie – rozbudowano bazę dydaktyczną o kolejne piętro budynku) itp.. Przy Szkole Podstawowej w Wadlewie oddano do użytku nową salę gimnastyczną, natomiast Dom Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej został przeniesiony do Bełchatowa i zyskał siedzibę w nowo wybudowanym na potrzeby placówki nowoczesnym obiekcie przy ul. Czaplinieckiej 94.

Wszystkie te działania skutkują poprawą warunków pobytu i nauczania dzieci i młodzieży.

VII. DZIAŁANIA W ZAKRESIE NADZORU ZAPOBIEGAWCZEGO

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2023 r. sprawował zapobiegawczy nadzór sanitarny na terenie powiatu bełchatowskiego, którego celem było zapewnienie właściwego stanu sanitarnohigienicznego w realizowanych obiektach użyteczności publicznej, w obiektach usługowych a także dbałość o to aby obiekty mogące znacząco oddziaływać na środowisko nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla środowiska, w tym zdrowia i życia ludzi.

W 2023 roku wydano następującą ilość decyzji / opinii dotyczących:

- uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 2 opinie;
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 11 opinii;
- opinii projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 7 opinii
- opinii co do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – 50 opinii;
- wydania opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – 13 opinii;
- uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – 39 opinii;
- pozwoleń na użytkowanie – w trybie art. 56 Prawa budowlanego – 39 stanowisk;
- decyzji płatniczych – 76 decyzji;
- uzgodnień projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – 49 postanowień.

W 1 przypadku wystosowano pisma w sprawach różnych.

Przeprowadzono 40 kontroli.

Wśród obiektów ocenianych w 2023 r. pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych znalazły się między innymi takie obiekty jak: lokale podmiotów leczniczych, obiekty oświaty, zespoły sportowo – rekreacyjne, zakłady gastronomiczne, budynki biurowe i biurowo – usługowe, budynki usługowe i produkcyjne.

Z większych obiektów i bardziej znaczących przekazanych do użytkowania przy udziale Państwowej Inspekcji Sanitarnej to:

1. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łękińsku wraz z przebudową oczyszczalni ścieków w Kleszczowie, budową rurociągu tłoczego ścieków od oczyszczalni w Kleszczowie do oczyszczalni w Łękińsku i budową PSZOK w zakresie – Zadanie 1: Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łękińsku wraz z zagospodarowaniem terenu i budynkami towarzyszącymi, działka nr ewid. 633, 634, 598/3, 598/4, 597/2 obręb 12 Łękińsko, ul. Topolowa, gmina Kleszczów
2. Budowa sali gimnastycznej wraz z instalacjami wewnętrznymi: wod-kan, ogrzewczą, elektryczną, gazową, wentylacji mechanicznej z rekuperacją, działka nr ewidencyjny 287, 290/1, obręb 27 Wadlew, gmina Drużbice
3. Remont części pomieszczeń na potrzeby pracowni hemodynamiki w szpitalu Wojewódzkim im. Jana Pawła II przy ul. Czaplinieckiej 123 w Bełchatowie
4. Budowa budynku produkcyjno – magazynowego (hala) z częścią biurowo – socjalną wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, dz. nr ewid.: 691/8, 692/14, 693/14, 694/16, 691/9, 692/15, 693/15, 694/17, obręb Żłobnica, gmina Kleszczów
5. Przebudowa i rozbudowa Lodowiska Miejskiego w Bełchatowie wraz z budową infrastruktury towarzyszącej oraz rozbiórka pomieszczenia na rolbę, działka nr ewid.: 417, 535, obręb 12, ul. Edwardów 6, miasto Bełchatów

Ocena przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie projektowania oparta była na analizie dokumentacji projektowej przedstawionej do uzgodnienia.

Do ważniejszych projektów które podlegały uzgodnieniu pod względem higienicznym i zdrowotnym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, należą:

1. Projekt budowlany pn. „Zagospodarowanie terenu obiektu Śnieżka wraz z zagospodarowaniem terenu, działka nr ewid. 67/6, 67/7, 67/8, 67/10, 67/11, 67/12 obr. 14 Miasto Żelów”
2. Projekt budowlany pn. „Projekt zagospodarowania działki. Budynek Żłobka Samorządowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, działka nr 683, obręb 0005 Kluki, gmina Kluki”
3. Projekt budowlany pn. „Projekt zagospodarowania terenu. Przebudowa budynku Szpitala Kliniki WOLMED, dz. nr ewid. 150, 151/3 obręb Dubie, gmina Szczerców”
4. Projekt budowlany pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Domiechowicach, działka nr 92/1, 92/9, 92/10, 92/11, 92/30, 92/32 obręb 0001 miasto Bełchatów”
5. Projekt budowlany pn. „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku magazynowego na budynek biurowy wraz z infrastrukturą techniczną, dz. nr ewid. 681/19, obręb 09, m. Bełchatów”.

W celu zapewnienia zdrowych warunków życia mieszkańcom powiatu bełchatowskiego oraz przy uzgadnianiu/opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zwracano szczególną uwagę na:

- zabezpieczenie ludzi przed hałasem (hałas komunikacyjny, hałas przemysłowy);
- zabezpieczenie ludzi przed zanieczyszczeniami pyłowymi i gazowymi;
- zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno – ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości i w odpowiedniej ilości;

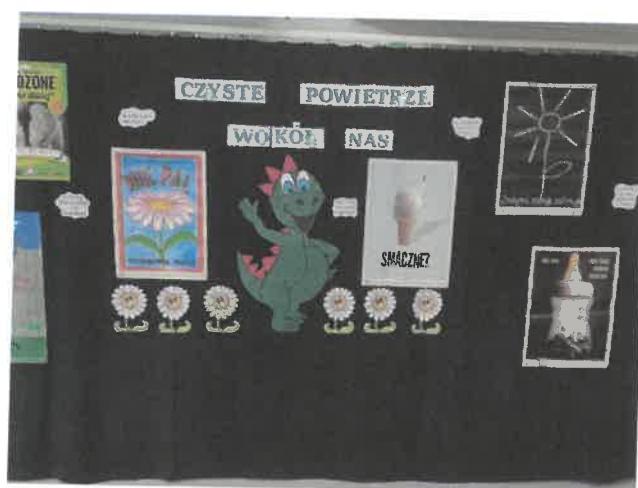
Do ważniejszych uzgodnień warunków realizacji w ramach przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, należą:

1. Uzgodnienie warunków realizacji dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie Regionalnego Zakładu Przetwarzania Odpadów w Bogumiłowie, na działkach o numerach ew. 247/1, 248/1, 259/1, 260/1, 261/1, 262/1, 263/1, 264/1, 265/1, 266/1, 267/4, 267/6, 267/8, 268/1, 762/1, 763, 764/1, 765, 766/1, 767, 768/1, 769, 770/1, 771, 772/1, 773, 274/1, 275/1, 276/3, 276/5, 277/1, 301/7, 301/9, 302/3, 303/3, 304/3, 336/25, 497/6, 152/1, 153/1, 154/1, 155/1, 156/1, 157/1, 157/2, 158/1, 158/2, 159/1, 159/2, 160/1, 160/2, 161/1, 161/2, 162/1, 162/2, 163/1, 164/1, 165/1, 166/1, 167/1, 168/1, 169/1, 170/1, 171/4, 171/7, 171/10, 172/1, 173/3, 173/6, 174/1, 175/1, 176/1, 177/1, 178/1, 179/1, 180/3, 180/6, 181/1, 250, 251, 252, 297, 298, 299/1, 299/2, 300 obr. Bogumiłów, gmina Kleszczów, powiat bełchatowski, woj. łódzkie”.
2. Uzgodnienie warunków realizacji dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Bogumiłowie, na działkach ewidencyjnych: 141/3, 142/3, 143/3, 143/5 obręb Karolów, gmina Kleszczów”.
3. Uzgodnienie warunków realizacji dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa kompostowni odpadów biodegradowalnych w miejscowości Kluki, powiat bełchatowski, województwo łódzkie, na działkach ewidencyjnych: 487/3, 488/1, 487/4 i 488/2, obręb Kluki”
4. Uzgodnienie warunków realizacji dla przedsięwzięcia polegającego na „Zmianie sposobu użytkowania części budynków na stację demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i towarzyszącą oraz punktu zbierania odpadów metali żelaznych i nieżelaznych (lokalizacja: ul. Przemysłowa 12, m. Bełchatów, działka nr ewid. 76/25 obręb 17”

VIII. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ

W 2023 r. pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w PSSE w Belchatowie koordynował realizację następujących programów edukacyjno- zdrowotnych:

„**Czyste Powietrze wokół Nas**”- dotyczący edukacji antytytoniowej dla dzieci w wieku 5, 6 lat i ich rodziców. Realizowany w 16 przedszkolach objął swym zasięgiem **674** dzieci oraz **649** rodziców.

„**Trzymaj Formę**”- dotyczący propagowania zdrowego stylu życia, racjonalnego żywienia i aktywności fizycznej. Realizacja programu przebiegała w 18 szkołach podstawowych i objęła **2830** rodziców i uczniów z klas VII-VIII

- „**ARS – czyli jak dbać o miłość?**” program profilaktyki używania substancji psychoaktywnych realizowany był w 11 szkołach ponadgimnazjalnych i objął swym zasięgiem ogółem **871** uczniów i rodziców.
- „**Znamię! Znam je?**” to program dotyczący profilaktyki czerniaka skóry. Program realizowany był wśród uczniów 8 szkół ponadpodstawowych i objął swym zasięgiem **1108** uczniów i ich rodziców.

- **„Podstępne WZW”** to program profilaktyki zachorowań na WZW realizowany był w 8 szkołach ponadpodstawowych wśród **806** uczniów i rodziców.

- **„Bieg po zdrowie”**- program profilaktyki antytytoniowej został zrealizowany w 4 szkołach podstawowych i objął **448** uczniów i rodziców
- **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – program edukacyjny przeznaczony jest dla dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat. Ma za zadanie edukację dzieci w zakresie ekologicznego, zdrowego odżywiania. Został zrealizowany w 13 przedszkolach wśród **804** dzieci i rodziców
- **„Wybierz Życie - Pierwszy Krok”** – program edukacyjny poruszający problematykę raka szyjki macicy został zrealizowany w 9 szkołach ponadpodstawowych wśród **1026** uczniów
- **Obchody Światowego Dnia AIDS - 1 grudnia** w 2023 roku . Działania edukacyjne zostały skierowane do uczniów III Liceum Ogólnokształcącego w Bełchatowie i uczniów z klas VII i VIII z sześciu szkół podstawowych w Bełchatowie. Uczestniczyło w nich **112** uczniów.

- **akcja antytytoniowa Światowy Dzień bez Tytoniu (31 maja)** skierowana była do pacjentów NZOZ MegaMed w Bełchatowie W ramach profilaktyki zdrowotnej czynny był Punkt Konsultacyjny w którym osoby mające problem z paleniem tytoniu mogły uzyskać

porady indywidualne, zmierzyć ciśnienie tętnicze krwi i wykonać badanie na obecność tlenku węgla w wydychanym powietrzu. **Z porad i badań skorzystały 42 osoby.**

▪ Akcja zimowa i letnia „**Bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży**” objęła **758** uczestników wypoczywających w 10 obiektach zapewniających dzieciom i młodzieży zimowy i letni wypoczynek i rekreację.

W Wojewódzkiej Kampanii Edukacyjnej „**Dopalaczom Mówimy Stop - Wybieramy Zdrowie**” skierowanej do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych i ich rodziców uczestniczyło **2979** osób z **25** szkół

W ramach działań edukacyjno - profilaktycznych w zakresie środków zastępczych, „nowych narkotyków”- podjęto następujące działania:

- Projekcje filmów edukacyjnych o tematyce „dopalaczowej”
- Dystrybucje ulotek i instruktaże na temat profilaktyki używania „dopalaczy” przez młodzież w: Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie, w Miejskim Centrum Kultury w Bełchatowie
- Pogadanki profilaktyczne dla dzieci i młodzieży uczestników wypoczynku zimowego i letniego

Kampania antytytoniowa „Rzuć Palenie Razem z Nami” w 2023 roku. Działania edukacyjno - profilaktyczne zostały skierowane do rodziców dzieci z Przedszkola

Samorządowego nr 2 w Bełchatowie. Rodzice mogli zapoznać się z profilaktyką palenia tytoniu poprzez uczestnictwo w edukacji werbalnej i wizualnej o tematyce palenia tytoniu. Wysłuchali wierszyków i obejrżeli scenki teatralne w wykonaniu dzieci traktujące o problematyce palenia tytoniu. **W działaniach uczestniczyło ogółem 67 osób.**

IX. Zadania w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi

Od końca 2017r. na terenie Bełchatowa nie funkcjonował żaden sklep, w którym wprowadzano do obrotu środki zastępcze.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie pozyskał informację, że na terenie miasta Bełchatowa znajdują się 2 sklepy oferujące w swoim asortymencie wyroby konopne. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, która nie wykazała nieprawidłowości.

Ilość zatruc środkówami zastępczymi utrzymuje się na podobnym (niskim) poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie w 2021 r. zarejestrował 4 przypadki zatruc środkówami zastępczymi, w 2022 roku – 3 zatrucia, natomiast w 2023 roku – 4 zatrucia.

WNIOSKI

1. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza ryzyko epidemicznego szerzenia tych chorób i społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych oraz zmniejsza koszty leczenia ponoszone przez sektor finansów publicznych. Dlatego też duży niepokój budzi fakt systematycznego zwiększania się liczby osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.
2. Większość wodociągów produkowała wodę spełniającą wymagania sanitarne. W przypadku przekroczeń parametrów mikrobiologicznych bądź fizyko-chemicznych eksploatacatorzy podejmowali działania naprawcze. Na koniec 2023r. woda z wodociągu Żelów została warunkowo dopuszczona do spożycia z uwagi na przekroczenie manganu -

termin warunkowego dopuszczenia przy dopuszczalnej wartości manganu $\leq 100 \mu\text{g/l}$ ustalony do dnia 31.12.2024r.

3. Działania w ramach systemu wczesnego ostrzegania (RASFF) pozwoliły na ograniczenie wprowadzania na rynek albo wycofanie z rynku żywności mogącej stanowić ryzyko dla zdrowia ludzkiego.
4. Działania edukacyjno – zdrowotne skierowane są do odbiorców w różnych grupach wiekowych, począwszy od dzieci przedszkolnych kończąc na seniorach. Realizacja kampanii i akcji prozdrowotnych w dobie udostępnionych mediów społecznych ma miejsce na stronie internetowej i FB. Wykorzystujemy również filmy edukacyjne, które pomagają w działaniach związanych z problematyką i profilaktyką zdrowotną. Realizacja projektów zdrowotnych monitorowanych przez Inspekcję Sanitarną ma za zdanie poprawę bezpiecznego i zdrowego stylu życia w aspekcie używania środków zastępczych „dopalaczy”, alkoholu, tytoniu zarówno tradycyjnych papierosów jak i e- papierosów, picia napojów energetycznych przez dzieci. Propagowanie prozdrowotnych zachowań wśród społeczeństwa w tym również edukacja w zakresie prawidłowej, odpowiednio zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, profilaktyki szczepień ochronnych, ochrona przed chorobami zakaźnymi jest kluczowym działaniem zmierzającym do eliminacji chorób, oraz poprawienia stanu zdrowia społeczeństwa.
5. Ważnym elementem w podejmowanych przez Inspekcję Sanitarną działaniach profilaktycznych ma współpraca z samorządami lokalnym, mediami, podmiotami leczniczymi, organizacjami i stowarzyszeniami. Działania profilaktyczne wspierane przez poszczególnych partnerów i współrealizatorów mają szerszy wymiar i większy zasięg.
6. Ilość zatruc środkami zastępczymi utrzymuje się na podobnym (niskim) poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bełchatowie w 2021 r. zarejestrował 4 przypadki zatruc środkami zastępczymi, w 2022 roku – 3 zatrucia, natomiast w 2023 roku – 4 zatrucia.